“शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, वन र जलाधार। समृद्ध वडा नं ५ को मुल आधार।”

घोडाघोडी नगरपालिका

वडा नं. ५ को वडा विकास योजना

आ.व. २०७८/७९ देखि २०८२/८३ सम्म

प्रकाशकः

घोडाघोडी नगरपालिका वडा नं. ५
कैलाली जिल्ला, सुदुर पश्चिम प्रदेश, नेपाल
तयार गरेको वर्षः २०७८

घोडाघोडी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, सुखड, कैलाली
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

मन्तव्य

स्थानीय सरकारका रुपमा नगरपालिकाले सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माण मार्फत जन आकांक्षा सम्बोधनको ऐतिहासिक जिम्मेवारी नव निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुमा रहेको छ । संघीय शासन व्यवस्थाको रुपमा स्थानीय तह, प्रदेश र संघ माझ समन्वय, सहकार्य र सह अस्थित्वको सिद्धान्तका आधारमा शासन संचालनको अपेक्षा गरीए जस्तै स्थानीयस्तरमा पनि राजनीतिक दल, विषयगत निकाय, समुदायमा आधारित संस्था, स्थानीय समुदाय, नीजि क्षेत्र र विकास साझेदार तथा गैसससंगको निकटम सहकार्य र समन्वयबाट अपेक्षित परिवर्तन सुनिश्चित हुने विश्वास गर्न सकिन्छ । स्थानीय तहको चौतर्फी विकासका लागि दिर्धकालिन योजना तयार गरी विकास निर्माण प्रभावकारी गराउन नगरपालिका तथा वडाको समग्र पक्षको क्षेत्रगत आवश्यकता तथा विकासका संभावनाहरु खुल्ने गरी वडाहरुको पनि आवधिक योजना तयार गर्नु अत्यन्त महत्वपूर्ण कार्य हो । नगर विकासको विद्यमान स्थितिको विश्लेषण गरी नगर विकासको प्रयासलाई दिशानिर्देश गर्न हाल नमुना वडा नं ५ को एकिकृत आवधिक वडा विकास योजना तयार हुनु महत्वपुर्ण उपलब्धि हो ।

नगरपालिकाको समग्र नेतृत्व, विषयगत कार्यालय, वडा समिति तथा वडा स्तरका समग्र सरोकारवालाको सहयोग तथा सहकार्य र जर्मन सहयोग (GIZ) को आर्थिक तथा FCG को प्राविधिक सहयोगमा घोडाघोडी नगरपालिका वडा नं. ५ को आवधिक वडा विकास योजना तयार गरिएको छ । यस वडा विकास योजनाले स्थानीय जनताको आन्तरिक आयमा वृद्धि, पुर्वाधारका दिगो संरचना निर्माण तथा विकासका क्षेत्रगत गतिविधीहरु लाइ मार्गदर्शन गर्ने छ भन्ने विश्वास लिएको छु । यसका अतिरिक्त, नगरपालिकाको विकासका लागि सहकार्य गर्ने अन्य विकासका साझेदार लगायत स्थानीय गैसस तथा निकायका लागि पनि वडाको आवश्यकता पहिचानको दृष्टिकोण बाट यो दस्तावेज महत्वपूर्ण र सहयोगी हुनेछ । यस नगरपालिकाको विकास र सम्मृद्धिको सपना सबैको एकता, साझा प्रयास र प्रतिवद्धता बाट प्राप्त हुने कुराको पुन स्मरण गर्न चाहन्छु ।

अन्त्यमा, वडा नं ५ को वडा विकास योजना तयारीको कार्यमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्ने सम्पुर्ण निर्वाचित पदाधिकारीहरु, राजनीतिक दल, कर्मचारी, तथ्याङक संकलकहरु, प्राविधिक सहयोग गर्ने FCG का विज्ञ सहयोगकर्ता सहित सबैको योगदानको उच्च कदर गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

....

ममता प्रसाद चौधरी

(नगरप्रमुख)

घोडाघोडी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, सुखड, कैलाली
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

कृतज्ञता/सन्देश

सर्व प्रथम वडा नं ५ को ५ वर्षे वडा विकास योजना निर्माण भईरहेको सन्दर्भमा अत्यन्तै खुसी लागेकोछ। वडाको आफ्नै पहल र साझेदार संस्था GIZ तथा परामर्शदाता संस्था FCG को प्राविधकि सहयोगमा तयार भएको वडा नं ५ को वडा विकास योजनाले यस वडाको समग्र विकासमा ठुलो सहयोग पुऱ्याउने आशा लिएकोछु। वडाको विकास भए मात्र नगरको विकास हुने हुदा यो लिखित दस्तावेज समग्र नगरका लागि कोसे ढुङ्गा (Mile Stone) साबित हुने विश्वास एवं आशा रहेकोछ। यस नगरपालिकाको वडा नं ५ को वडा विकास योजना तयारीको सर्न्दभमा यस कार्यमा संलग्न स्थानिय जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, राजनैतिक दल, परामर्शदाता संस्थाका विज्ञहरु तथा सरोकारवाला सबै प्रति कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु।

नगरपालिकाको वडा नं ५ को वडा विकास योजना तयारीको क्रममा सुरुवात देखि नै आफ्ना सल्लाह तथा सुझावहरू दिदै यसलाई अन्तिम स्वरुप प्रदान गर्न सहयोग गरिदिनुहुने जन प्रतिनिधी, राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरू, निर्देशक समिति सम्पूर्ण पदाधिकारहरू तथा तथ्याङक संकलकहरु प्रति पनि हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु। यसैगरी वडा तथा टोल भेलाहरूमा उपस्थित भएर आफ्ना टोल तथा वस्ती, समुदायका समस्याहरू अगाडि राखी सहयोग गरिदिनुहुने सम्पूर्ण टोलवासी समुदायप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु।

धन्यवाद !

....

प्रेम कुमारी थापा
नगर उप- प्रमुख

घोडाघोडी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, सुखड, कैलाली
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

भूमिका

नेपालको संविधानले पद्दत गरेको अधिकारको प्रयोग गरि गठन भएका स्थानिय निकायहरुले स्थानिय तहको समग्र विकासका लागि प्रत्येक स्थानिय तहको समग्र विकासका संभावनाहरु झल्कीने गरि दिर्धकालिन आवधिक योजना तयार गनुपर्ने अनिवार्य व्यवस्था गरिएकोछ। स्थानिय निकाय जनताको सबै भन्दा निकटको सरकारका रुपमा स्थानीय शासन संचालन र व्यवस्थापनका लागि नयाँ अनुभवका साथ अगाडी बढिरहेकोछ। विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाका अतिरिक्त साधन र स्रोतको सीमा भित्र रहेर शासन संचालन र व्यवस्थापन चुनौतीपूर्ण कार्यका रुपमा देखिएको छ । जनताले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधालाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाई संघिय प्रणालीको सुदृढिकरण, दीगो विकास, सुशासन र संमृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्ने दिशामा महत्वपूर्ण जिम्मेवारी स्थानीय निकायमा रहेकोछ। स्थानीय सरकार संचालन ऐनले स्थानीय तहता विकासका गतिविधीहरु लाइ व्यवस्थित गर्न तथा स्थानीय तहको चौतर्फि विकास गर्न आवधिक योजना तर्जुमा गरी अगाडी बढाउनु पर्ने कुरालाई महत्वपूर्ण रुपमा उठान गरेको छ। संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले आवधिक तथा वार्षिक योजना तयारी गर्न आवश्यक ढाँचा सहितको *स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्सन २०७५ (नमुना)* समेत उपलब्ध गराएको वर्तमान अवस्थामा नगरपालिकाको विकासको लागि वडा स्तरमै आवधिक योजना तयार गरी र्कायान्वयन गर्दे लैजानु आवश्यक छ।

अन्त्यमा, वडा नं ५ को वडा विकास योजना तयारीको कार्यमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्ने सम्पुर्ण निर्वाचित पदाधिकारीहरु, राजनीतिक दल, कर्मचारी, तथ्याङक संकलकहरु, साझेदार संस्था GIZ तथा प्राविधिक सहयोग गर्ने (FCG) का विज्ञ सहयोगकर्ता सहित सबैको योगदानको उच्च कदर गर्दे धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

धन्यवाद !

....
खगेन्द्र बहादुर सिंह
नि. प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

घोडाघोडी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
५ नं.वडा कार्यालय
बनखेत, कैलाली
सुदुरपश्चिम प्रदेश नेपाल

पत्र संख्या : २०७६/०७७

कृतज्ञता ज्ञापन

नेपाल सरकार संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका २०७४ (मस्यौदा) तथा स्थानिय जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ अनुसार यस वडामा पनि कार्यक्रम संचालन गरिएकोमा खुसी लागेको छ । मानिसलाई प्राकृतिक रुपमा आइपर्ने प्रकोपजन्य वा जलवायुका कारण मानवजन्य जनधनमा पर्ने असरलाई विपद् भनिन्छ जो मानिसले प्रकृति संग गरिने कृयाकलापहरूमा पनि आधारित हुन्छ । कतिपय विपद्हरू प्राकृतिक रुपमा मात्रै उत्पत्ती हुन्छन् तिनिहरूलाई मान्छेले रोक्न अथवा नियन्त्रण गर्न सक्दैन तर तिनिहरू बाट बच्ने उपाय मात्र गर्न सक्छ जस्तै भुकम्प यसलाई मान्छेले रोक्न अथवा नियन्त्रण गर्न नसके पनि यसवाट हुने क्षती कम हुने उपाय गर्न सक्छ भने अन्य बाढी पहिरो, नदी कटान, डुवान महामारी जस्ता प्रकोपहरू मानविय कृयाकलाप बाट सृजित हुने भएकाले यसको प्रभावकारी व्यवस्थापन र न्यूनिकरण गर्न विभिन्न उपायहरू अपनाउनु पर्ने हुन्छ ।

माथिको वाक्यांशलाइ आधार मान्दै यस नगरपालिका वडा नं ५ का सम्भावित विपदहरूको पहिचान गरी ति विपदहरूलाई व्यवस्थापन र न्यूनिकरण गर्न यस वडाको **"वडा स्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना–२०७६"** निर्माण गरिएको छ । यस योजनाले वडामा हुने सम्भावित विपद्हरूलाई पहिचान गर्नुका साथै ति जोखिमयुक्त वस्ती, समुदाय र क्षेत्रहरूको समेत पहिचान गरी कुन क्षेत्रमा विपद् न्यूनिकरण गर्न के उपाय गर्न सकिन्छ सो उपायको खोजी र प्रयोग गर्ने योजना तथा कार्यक्रम समेट्ने प्रयास गरिएको छ । प्रस्तुत योजना अनुसार यस वडाको विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजनाले समेटेका योजना तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनको लागि विभिन्न कृयाकलापहरूमा सहयोग गर्न सबै सम्वन्धित सरोकारवाला सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरूलाई अनुरोध समेत गरिने छ ।

यस वडाको विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण गर्न आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्ने संस्था वर्ल्ड भिजन इन्टरनेशनल, नेपाल र सामाजिक विकासका लागि सचेत समाज धनगढी कैलाली एवम् वडा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

....
वडा अध्यक्ष
घोडाघोडी नगरपालिका
५ नं. वडा कार्यालय, साडेपानी, कैलाली

विषय सूची

भाग १ योजना तर्जुमा खाका 1

१.१ वडाको दृष्टि, लक्ष्य र रणनीति 2

१.१.१ सोंच (दुरदृष्टि) 2

१.१.२ लक्ष्य 2

१.१.३ रणनीतिहरू 3

भाग २ वडा विकास योजनाको औचित्य 6

२.१ वडा विकास योजनाको परिचय 7

२.२ वडा विकास योजनाको औचित्य 7

२.३ वडा विकास योजनाका उद्देश्य 8

२.४ वडा विकास योजना तयार बिधि/प्रकृया 9

वडा विकास योजना तयारी कार्यदल गठन 9

टोल विकास प्रस्तावना (Tole Development Proposal) को तयारी 9

वडा विकास आवधिक योजना तयारी कार्यशाला 10

योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्राथमिकिकरण 10

वडास्तरीय विकास योजना तयार 11

वडा विकास योजना स्विकृत 11

वडा विकास योजना कार्यान्वयन 11

अनुगमन तथा मूल्यांकन 12

२.५ वडा विकास योजना तयारीका सिमितताहरू 12

भाग ३: वडाको परिचय 13

३.१ भोगोलिक सिमाना 14

३.३ भौतिक पूर्वाधारको अवस्था 14

३.४. समुदायिक संस्था तथा समुहहरू 15

३.५ वडामा कार्यरत गैर सरकारी संघ-संस्थाका कार्यक्रमहरु 15

३.६ भू-उपयोगको अवस्था 15

३.७ टोल अनुसार जातिगत घरधुरी विवरण 16

३.८ वडामा जातजाति अनुसार जनसंख्या विवरण 17

३.९ बालवालिका तथा अपाङ्गता सम्बन्धि विवरण 19

३.१० घरधुरीहरूको मुख्य पेशा सम्बन्धि विवरण....19

३.११ वडाको मानव संशाधनको अवस्था....19

वडाको टोल सहितको नक्सा....20

भाग ४ वडाको अवस्था विश्लेषण (Situation Analysis)....21

४.२ वडाको समग्र विकास र सम्भावनाहरु....27

४.२.१ आर्थिक विकास....27

४.२.२ सामाजिक विकास....27

४.२.३ पूर्वाधार विकास....27

४.२.४ वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन....28

४.२.५ संस्थागत विकास, सुशासन रसेवा प्रवाह....28

भाग ५ क्षेत्रगत योजनाहरु र कार्यक्रमहरु....29

५.१ विगत ४ वर्षमा नगरपालिका बाट वडालाइ प्राप्त बजेट सिमाको अवस्था....30

५.१ यस आर्थिक वर्ष २०७८/७९ का लागि स्विकृत योजना तथा बजेट (पहिलो वर्ष)....31

भाग ६ अगामी चार वर्षका लागि योजना तथा कार्यक्रमको सुची....34

६.१ वडा विकास कार्यशाला बाट आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि २०८२/८३ सम्मका लागि निर्धारण गरेका क्षेत्रगत योजना तथा कार्यक्रमहरु....35

भाग ७ वडा विकास योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्यांकन....39

७.१ वडा विकास योजनाको कार्यान्वन....40

७.२ अनुगमन तथा मुल्यांकन....41

७.३ योजनाको मुल्यांकन....42

७.४ श्रोत अनुमान तथा प्रक्षेपण....43

७.५ श्रोत परिचालन रणनीति....44

अनुसूचीहरू....45

अनुसुची १. टोल विकास प्रस्तावना बाट एकिकृत गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरूको सुची तथा प्राथमिकिकरण (क्षेत्रगत रूपमा)....46

आर्थिक विकासको क्षेत्र....46

सामाजिक आर्थिक विकासको क्षेत्र....50

पुर्वाधार विकासको क्षेत्र....52

वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन विकास....58

सुशासन, संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह....61

अनुसूची २. टोल विकास संस्थाहरूको नामावली.....62
अनुसूची ३. योजना प्राथमिकिकरणको आधारहरू तथा अंकभार.....63
अनुसूची ४: आयोजनाको प्राथमिकताक्रम निर्धारण फाराम.....65
अनुसुची ५ : वडा समितिको नामावली.....66
अनुसुची ६ : वडा विकास योजना तयारी कार्यशालामा उपस्थित सहभागीहरू.....67

भाग १ योजना तर्जुमा खाका

१.१ वडाको दृष्टि, लक्ष्य र रणनीति

१.१.१ सोंच (दुरदृष्टि)

घोडाघोडी नगरपालिका वडा नं. ५ को ५ बर्षे योजना निर्माण अन्तिम कार्यशाला, वडा समिति संगको छलफल, टोल बिकास संस्थाको योजना तर्जुमा भेला बाट आएका सुझाव र नगरपालिकाको दिर्धकालिन परिकल्पना र सोचहरूलाइ पनि मध्य नजर गर्दै उल्लेखित वाक्य लाइ यस वडाको दीर्घकालिन सोचका रुपमा आत्मसात गरिएको छ।

"शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, वन र जलाधार । समृद्ध वडाको मुल आधार"

१.१.२ लक्ष्य

घोडाघोडी नगरपालिका वडा नं ५ ले सम्पन्न गरेका टोल स्तरीय योजना तर्जुमा भेला, यस अवधिक योजना निर्माणको क्रममा भएका विभिन्न छलफल, सरेकारवालाहरू संगको गोष्ठीहरुबाट आएका सुझाबहरु, नगरपालिकाको बिकास लक्ष्य, निति तथा कार्यक्रमको आधारमा यस वडाको समष्टिगत विकासका लागि सामाजिक विकास, आर्थिक विकास, पुर्वाधार विकास, वातावरणिय सन्तुलन तथा सुशासन प्रबर्धन लाइ समष्टिगत रुपमा अगाडी बढाउने आधार तयार गरेको छ। यसका साथै वडामा बसोवास गर्जे जनताको आयआर्जन, रोजगारी, खाद्य सुरक्षा र जीवनस्तरमा दिगो तथा गुणात्मक रूपमा सुधार गर्ने मुल लक्ष्य लिइएको छ।

- गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य तथा खानेपानी सेवामा सबैको पहुच सुनिश्चित गर्दै न्यायोचित बिकासको लागि पछाडी परेको बर्गलाइ सशक्तीकरण गरी समावेशी तथा समतामूलक समाज निर्माण गर्ने।
- सिंचाई पुर्वाधारको विस्तार, कृषि प्रविधिमा आधुनिकीकरण तथा स्थानिय स्तरमै जैविक मल उध्योग स्थापना गर्दै कृर्षि उत्पादनमा उल्लेख्य बृधि गरिने छ।
- साना कृषकहरू लाइ व्यवसायिक बनाउन पशुपालन, कुखुरापालन, बंगुरपालन, बाख्रापालनका लागि उचित सहुलियत प्रदान गरिने छ। कृषि जन्य उत्पादनक संकलन तथा बजारिकरणका लागि उचित व्यवस्था गरिने छ।
- घरेलु तथा साना उधोग प्रबर्धन, सीपमुलक तालिमहरूको व्यवस्था, पर्यटकीय पूर्वाधारको निर्माण एवं होमस्टे (पर्यटक घरबास) जस्ता कार्यक्रमहरू लाइ प्रोत्साहन गर्दै वडाबासीको आयआर्जनमा सुधार गरिने छ।
- जनताका अधारभुत अवश्यकता संग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने खालका पुर्वाधारहरू जस्तै बाटोघाटो, सडक, पुल, सार्वजनिक भवन, विद्युत, सञ्चार आदि सहितको व्यवस्थित बस्ती विकास गर्ने।
- सामुदायिक उत्थानशीलता बढाउनका लागि वन संरक्षण, भुसंरक्षण, जलाधार संरक्षण, फोहर ब्यबस्थापन, विपद् तथा जलवायु परीवर्तन सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा जोड दिने।

- वडा मार्फत संचालन गरिने प्रतेक कार्यक्रम तथा सबै योजनाहरूको व्यवस्थापनमा जन सहभागिता सुनिश्चित गर्न टोल विकास संस्थाको नेतृत्वमा योजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने तथा सुशासन कायम गर्न पारदर्शिता तथा जवाफदेहिताका औजारहरू प्रयोग गर्ने।

१.१.३ रणनीतिहरू

यस वडाका लक्ष्यहरुलाई हासिल गर्न तपसिल बमेजिमको रणनीतिहरू निर्धारण गरिएको छ भने नगरपालिकाको आबधिक, बार्षीक योजनाले निदृस्ट गरेका रणनितीलाइ प्रमूख मार्गदर्शनको रूपमा लिइएको छ।

क) आर्थिक विकासः

- आवश्यकता अनुसार माटो परिक्षण गरी वा नगरी अन्नबाली, तरकारी खेती, फलफुल खेती, पशुपालन लगायत विविध प्रकारका पकेट क्षेत्रको निर्धारण गरी ब्यबसायिक, आधुनिक, उन्नत कृषी प्रणालीमा जोड दिने।
- बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका तथा स्थानिय बेरोजगार यूवाहरूलाई आधुनिक कृषी तथा पशुपालनका क्षेत्रमा आकर्षित गर्नका लागि आवश्यक अनुदान दिने व्यवस्था गरिने।
- स्थानिय उत्पादनमा आधारीत साना तथा घरेलु उद्योग संचालनमा जोड दिने।
- कृषि प्राबिधिकहरू संग कृषकहरूलाइ एक आपसमा सम्बन्ध स्थापित गर्दै अर्गानिक उत्पादनमा जोड दिने, कृषी सेवामा सुधार गर्ने तथा बजार व्यवस्थापन गर्ने।
- वडामा रहेका भुमिहिन तथा गरिब परिवारको आय आर्जनमा सुधार गर्नका लागि सीपमुलक व्यवसायिक तालिमहरूको व्यवस्था गरिने छ।

ख) सामाजिक विकासः

- शिक्षाको गुणस्तर बृद्धि गर्न वडामा रहेका सामुदायिक विध्यालयका शिक्षक, बिधार्थी र अभिवाभक बिचमा त्रैमासिक समिंक्षा कार्यक्रम गर्ने ।
- सामुदायिक तथा निजि विध्यालयको अवस्था अनुगमन गर्न वडास्तरमा एक विध्यालय अनुगमन समिति गठन गर्ने।
- विधालयमा बिधार्थी शिक्षक अनुपातमा अनुदान तथा आवश्यक शिक्षण सामाग्री ब्यबस्थापन गर्ने तथा गरिब जेहेन्दार परिवारका विध्यार्थीका लागि छात्रबृतीको व्यवस्था गर्ने।
- विधालयका संरचना निर्माण गर्दा बाल मैत्री, अपांग मैत्री , लैंगीक मैत्री र भुकम्प प्रतिरोधी संरचना निर्माण सुनिश्चित गर्ने।
- स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरीने सेवामा पहुच बृधी गर्ने, स्वास्थ्य बिमाको प्रवाभकारी कार्यान्वयन र स्वास्थ्य सचेतना मार्फत स्वस्थ जीवनशैली प्रर्बधन गर्ने।
- महिलाका स्वास्थ्य संग सरोकार राख्ने प्रजनन स्वास्थ्य, सुरक्षित महिनावारी र पोषणका कार्यक्रमलाइ प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाउने।

- खानेपानीमा सबैको पहुच सुनिश्चित गर्न एक घर एक धाराको अवधारणा अनुसार खानेपानी योजनाहरू तर्जुमा गरि दिगोपनाका लागि मर्मत सम्भार कोषको व्यवस्था, पानी सुरक्षा योजना लागु गर्ने तथा पुर्ण सरसफाई अभियान संचालन गर्ने।
- समाजमा पछौटेपनको प्रमुख कारकका रूपमा विधमान रहेको बाल विबाह प्रथा, छाउपडी प्रथा, महिला हिंसा, जातिय छुवाछुत जस्ता सामाजिक कुरुतीहरुको अन्त्य गर्न सचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने।
- सामान्य प्रकृतिका सामाजिक विवाद वा वैमनस्यता निरूपणका लागि सहजिकरण गर्ने।
- युवा तथा खेलकुद विकासका लागि आवश्यक पुर्वाधार विकास गरि प्रतिस्पर्धि, अनुशासित र स्वावलम्बि युवा जनशक्ति उत्पादनमा जोड दिइने छ।
- धार्मीक र सास्कृतिक प्रर्बधनका लागि माग अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्ने।

ग) पूर्वाधार विकासः

- राजमार्ग संग जोडिएको वडा भएकाले शहरी विकासको अवधारणा अनुसार प्रतेक टोलमा सुधारीएको सडक, बाटो निर्माण तथा स्तरउन्नती गर्ने।
- सिचाइका सम्भावित स्थानहरुमा सिचाइ निर्माण तथा मर्मत गरी संचालनमा ल्याइनेछ भने सिचाईको श्रोत कम भएका वा नभएका ठाउहरुमा डिप बोरिङ मार्फत साना सिचाईमा जोड दिई कृषि उपजहरूको उत्पादकत्व बढाउने छ ।
- भौतिक पुर्वाधार अन्तर्गतका ठुला संरचना निर्माण गर्दा विपद् जोखिम न्युनिकरण गर्न ध्यान दिइने छ तथा अवश्यक परे वातावरणिय प्रभाव मुल्याकन गरेर मात्र संरचना निर्माण गरिने छन।
- सार्बजनिक, संस्थागत वा निजी भवन निर्माण गर्दा अनिवार्य रूपमा भवन निर्माण मापदण्ड अनुसार नक्सा पास गरि निर्माण गर्ने।
- सफा गाउघर अभियान संचालन गरिनेछन तथा ग्रामिण क्षेत्रको ढल निकास तथा फोहर व्यवस्थापनका लागि उपयुक्त संरचनाहरू निर्माण गरिने छन।

घ) वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापनः

- यस वडामा रहेका सबै सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरूको संस्थागत विकासमा जोड दिइने छ। अतिक्रमित वन क्षेत्र लाइ सुदृढिकरण गर्न बृक्षारोपण कार्यक्रम संचालन गरिने छ। चरन क्षेत्र लाइ ब्यबस्थित गरिदै लगिने छ।
- भुसंरक्षण, जलाधार तथा सिमसार क्षेत्रको संरक्षण गर्न कार्यक्रम संचालन गरिने छ तथा नकुहिने फोहरको उपयुक्त ब्यबस्थापन सहित बाताबरणीय सन्तुलन कायम गर्ने ।
- जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणका लागि ठुला तटबन्धन निर्माण गर्नुपर्ने भएकाले त्यसका लागि नगरपालिका मार्फत प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकार संग बजेट माग गरि नियन्त्रण गर्ने।

- जोखीम क्षमता मुल्यांकनका (Vulnerable Capacity Assessment) अधारमा टोलहरूलाइ विपद जोखिम वर्गिकरण गरिने छन तथा विपद ब्यबस्थापन समितिहरूको क्षमता अभिबृधिमा जोड दिइने छ।
- पहिचान भएका उच्च जोखीममा रहेका बस्ति वा घरहरूलाइ स्थानान्तरणको लागी प्रकृया अगाडी बढाइने छ।

ङ) सुसासन, सस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाहः

- वडा कार्यालय बाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहलाइ थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक जनशक्ति, प्रबिधी र उपकरणमा ध्यान दिइ गुणस्तरीय सेवामा सबैको पहुच र सहजता सुनिश्चित गरिने छ।
- वडा कार्यालयमा सेवा प्रवाह सम्बन्धि जन गुनासो व्यवस्थापनका लागि आधिकारिक व्यक्ति तोकिने छ।
- योजना माग, छनौट तथा कार्यान्वयनका सबै चरणलाइ थप ब्यबस्थित गर्न टोल बिकास संस्थाहरूको भुमिकालाइ प्रभावकारी बनाइने छ।
- वडा, नगरपालिका वा अन्य निकाय बाट संचालन गरिने योजनाहरू जन सहभागितामा अधारित हुनेछन तथा योजना कार्यान्वयन चरणमा सुचना ब्यबस्थापन, पारदर्शिता र जवाफदेहिताका लागि सार्वजनिक सुनुवाइ र सार्वजनिक लेखापरिक्षण संचालन गरिने छन।
- योजना तथा कार्यक्रमहरूका अनुगमन तथा मुल्यांकन लाइ प्रभावकारी बनाउने।
- जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागि आवश्यक तालिम, सेमिनार, अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम लाइ प्राथमिकता दिने ।
- वडामा संचालन हुने कार्यहरूको प्रभावकारिताका लागि वडा स्तरमा गठित टोल विकास समिति, क्लबका प्रतिनिधिहरू सहभागि गराइ अनुगमन गर्ने संयन्त्र निर्माण गर्ने ।

भाग २ वडा विकास योजनाको औचित्य

२.१ वडा विकास योजनाको परिचय

हाम्रो जस्तो श्रोत साधनको आभाव रहेको र विकासको आबस्यकता र चाहना अत्यधिक रहेको नगरपालिका र त्यस अन्तर्गतका वडाहरुले सिमित श्रोत साधनलाई अधिकतम प्रतिफल प्राप्त हुने क्षेत्रमा लगानी गर्नुपर्ने आबस्यकता छ ।वडाको सामाजिक,आर्थिक,सांस्कृतिक,मानवीय लगायत समग्र विकासको लागि उपलब्ध सीमित स्रोत साधनको उच्चतम र महत्वम रूपमा बाँडफाँड गरी अपेक्षित रूपमा प्रतिफल प्राप्त गर्न वडाले तर्जुमा र स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा लग्ने दस्ताबेज नै वडा विकास योजना (Ward Development Plan) हो।सरल रुपमा भन्दा वडाको समग्र विकासको मार्गचित्र नै वडा विकास योजना हो ।

यस वडा विकास योजनाले वडाको सबल पक्ष र कमजोर पक्षहरुको पहिचान गरी सहभागितामुलक तरिकाबाट टोल टोलमा तयार भएको टोल विकास प्रस्तावनाहरुलाई आधार बनाई वडास्तरमा आबस्यक वडास्तरका योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई समेत समाबेश गरेको छ ।वडा समितिको नेतृत्व र सरोकारवालाहरुको अधिकतम सहभागितामा वडा कार्यालयले यो वडा विकास योजना तर्जुमा गरेको हो ।यसले वडाको सोच अनुसार वडाको समष्टीगत विकासका लागि लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु निर्धारण गरी निश्चित अवधिभित्र सो हासिल गर्न उपयुक्त सिद्धान्त,नीति,रणनीति तथा प्राथमिकताहरु पहिचान गरि आगामी ३ बर्ष सम्मका लागि योजनाहरु तथा क्रियाकलापहरु कार्यान्वयनको लागि प्राथमिकता अनुसार राखेको छ ।पालिकाको वार्षिक योजना र बजेट तयार गर्दा हरेक वर्ष वडाबाट पेश हुने प्रस्तावहरु वडा प्रस्तावहरु हुन् भने वडा विकास योजना चाँही बहुवर्षीय विकास योजना हो।यसै वडा विकास योजनाबाट नै आगामी आर्थिक वर्षहरूमा वडाले वडा प्रस्तावहरु बनाएर पठाउनेछ ।

२.२ वडा विकास योजनाको औचित्य

नेपालको संविधान २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ बमोजिम नेपाल सरकारको मिति २०७३/११/२२ गतेको निर्णय अनुसार पुनरसंरचना पश्चात हाल देशमा ७५३ वटा स्थानिय तह गठन भएका छन। ***स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४*** ले निर्दिष्ट गरे अनुसार स्थानीय तहका सरकारहरूले आफ्ना जिम्मेवारी तथा कामहरू सम्पन्न गरिरहेका छन। स्थानीय सरकारहरू गठन गर्दा पुर्व गाविस तथा नगरपालिकाहरूको भुगोल लाइ अधार मानिएको छ अर्थात पुराना गाविस तथा नगरपालिकाहरू समेटिएर हालको गांउपालिका तथा नगरपालिकाको क्षेत्रफल निर्माण गरिएको छ। सामान्यतया हालको अवस्थामा गांउपालिका वा नगरपालिका वडाको क्षेत्रफल र जनसंख्या पुर्व गाविसकै हाराहारी रहेको पाइन्छ । निर्बाचित जन प्रतिनिधिहरूको संख्याको विश्लेषण गर्दा हाल पहिले भन्दा बढी जिम्मेवारि बहन गरिरहेको अवस्था छ। यस विषेश अवस्थामा स्थानीय सरकारहरूले जनताका चासो तथा मागहरू संबोधन गर्नका लागि दिर्घकालिन रणनिती तथा आवधिक योजना तयारी गरेर अगाडी बढनु उपयुक्त देखिन्छ। धेरैजसो स्थानीय सरकारहरूले आवधिक विकास योजना तयार गरेका भएता पनि त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन सकेको छैन तथा कतिपय स्थानीय

तहहरूले आवधिक योजनाहरूको मध्यावधि समिक्षा गरेका छैनन। वडाहरूको भुगोल हेर्दा पुर्व गाँउ विकास समितिकै हाराहारी रहेको अवस्थाका वडा विकास लाइ व्यवस्थित बनाउन वडाले आफ्नो आवधिक योजना तयार गर्न उपयुक्त देखिएको छ ।

यस वडा विकास योजनाले वडा समितिले गर्ने वार्षिक योजना तर्जुमा लाइ व्यवस्थित गर्न सघाउ गर्नेछ। यसका साथै आउदो चुनाव पश्चात बन्ने नयां वडा समिति लाइ यस आवधिक योजनाले समग्र वडाको विकासका लागि एक मार्गदर्शकको रूपमा काम गर्नेछ।

२.३ वडा विकास योजनाका उद्देश्य

वडा भित्र रहेका टोल तथा समुदायको विकास प्रतिको चासो र दृष्टिकोण एवं भविष्यका लागि दिगो विकासका कार्यहरूलाई साकार पार्न वडाका अल्पकालीन र दिर्घकालिन गतिविधिहरू सहभागीतामूलक तरिकाले सम्पन्न गर्न वडा विकास योजना तर्जुमा गरिएको छ । वडाका समग्र बिकासका योजनाहरू लाइ आगामी तिन बर्षे लक्ष्य सहित सहभागितात्मक र समावेशीमुलक विकासको गतिलाई निरन्तरता दिइ निश्चित गन्तव्य सम्म पुग्न यस वडा विकास योजनाले सहयोग पुर्याउँछ । वडाको चौतर्फी विकासका लागि सबै सरोकारवालाहरूलाइ उचित मार्गनिर्देशन गर्ने र समयमा अशातित सफलता हासिल गरी अधिकारमा आधारीत, समाबेशी, न्यायोचित बिकास गर्ने यस वडा विकास योजना तर्जुमाको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । यो वडा विकास आवधिक योजना हाल ५ वर्षका लागि तयार गरिने छ तथा अवश्यकता अनुसार मध्यावधि समिक्षा गर्न सकिने छ।

वडा विकास योजना तर्जुमाका उद्देश्यहरु निम्न अनुसार छन् ।

- टोल विकास प्रस्तावनाको रुपमा टोल बाट माग भएका योजना तथा कार्यक्रमहरू लाई एकीकृत गर्ने।
- वडावासीको सहभागितामा प्रतेक टोलका समस्या तथा आवश्यकताको पहिचान गर्दै सबै वर्ग, लिङ्ग, समुदाय, सिमान्तकृत र अल्पसंख्यकलाई लक्षित गरी योजना निर्माण र प्राथमिकिकरण गर्ने ।
- वडाको विकासको लागि ५ बर्षे सोच, लक्ष्य, रणनीति र प्राथमिकता निर्धारण गर्ने र सो अनुरुप प्राथमिकताको आधारमा दीगो तथा व्यवस्थित बिकासको लागि एकिकृत योजना तर्जुमा गर्ने ।
- योजना तर्जुमा प्रक्रिया दिगदर्शन अनुसार वडाको बार्षिक योजना प्रस्तावना तयार गर्न सहयोग पुर्याउने तथा नगरपालिकाको आवधिक योजना/एकीकृत सहरी विकास योजना कार्यन्वयनका लागि सहयोगी भुमिका निर्वाह गर्ने ।
- वडाको योजनाबद्ध विकासका लागि साझेदार तथा सरोकारवालालाई एकैथलोमा राखी विकासका साझा उत्तरदायित्व सिर्जना गर्ने।
- वडाको विकासका लागि प्राप्त साधन र श्रोतको अधिकतम परिचालन तथा उपयोग गर्ने र आवश्यक श्रोत र साधनहरुको पहिचान गरी थप स्रोत साधन जुटाउन सहयोग गर्ने ।

- टोल विकास संस्थाहरूको संस्थागत विकास गर्न तथा योजना तर्जुमा प्रकृयामा टोल विकास संस्थाहरूको सहभागिता अभिवृद्धि गर्ने ।
- वडा विकासका लागि छनौट भएका योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रकृया लाइ सहभागितामुलक र पारदर्शि बनाउने ।
- दिगो विकास लक्ष्य प्राप्त गर्न वडाको भुमिका निर्माण गर्न सहयोग गर्ने ।
-

२.४ वडा विकास योजना तयार बिधि/प्रकृया

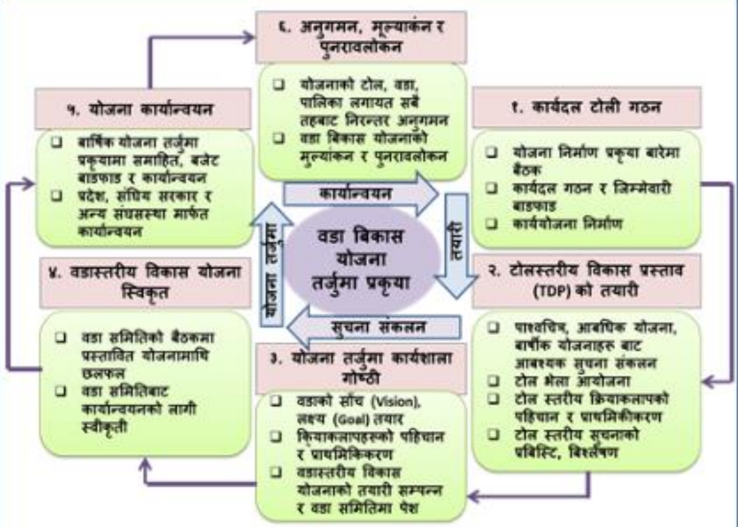

वडा बिकास योजना तर्जुमा बिधि र प्रकृया

वडास्तरको आवधिक योजनाको आवश्यकता महशुस गरी घोडाघोडी नगरपालिका स्तरमा निर्णय भए अनुसार वडास्तरमा पनि वडा समितिको निर्णय गरि आवधिक योजनाको प्रकृयाका बारेमा समेत निर्णय गरि कार्य अगाडि बढाएको छ। वडा विकास आवधिक योजनाको प्रकृया अन्तर्गत सर्वप्रथम टोल विकास संस्था गठन तथा दर्ता गर्ने कार्य सम्पन्न भयो। गठन भएका प्रतेक टोलमा एक दिने टोल विकास प्रस्तावनाका लागि गोष्ठि संचालन तथा प्राप्त सुचना तथा तथ्यांकहरूलाइ क्षेत्रगत रूपमा छलफल तथा अभिलेखिकरण गर्ने काम सम्पन्न भयो। यस प्रकृया लाइ टोल विकास प्रस्तावनाका तयारि गोष्ठि भनिएको छ। टोल विकास प्रस्तावनाका तयारि गोष्ठिका बखत नै वडाका सबल पक्ष, कमजोर पक्ष, अवसर तथा चुनौतीहरूको विश्लेषण आदि कार्य सम्पन्न गरियो। वडा विकास आवधिक योजनालाइ अन्तिम रूप दिन वडा समिति संग परामर्श तथा वडा स्तरमा सरोकारवालाहरू संग एक दिने गोष्ठि गर्ने कार्य गरियो।

वडा विकास योजना तयारी कार्यदल गठन

नगरपालिकाको निर्णय अनुसार वडास्तरीय योजना तयारी प्रकृया लाइ सहज बनाउन तथा टोल विकास संस्थाहरूलाई आवश्यक सहयोग गर्नका लागि वडास्तरमा एक कार्यदल टोली गठन गरियो । वडा समितिले नेतृत्व गरेको कार्यदलले टोल विकास संस्था गठनमा सहयोग गर्नुका साथै वडाको आवधिक योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई सहजिकरण गरेको थियो ।

टोल विकास प्रस्तावना (Tole Development Proposal) को तयारी

- वडा समितिले वडामा रहेका सवै टोल विकास संस्थाहरुलाइ सूचीकृत गर्ने कार्य सम्पन्न गरेको छ।

- टोल स्तरीय भेलाको कार्यतालिका तयार गरी वडा समितीले आफ्ना सदस्यहरुलाई तोकिएका टोलमा सहजीकरण गर्ने गरी जिम्मेवारी प्रदान।
- टोल विकास संस्थाहरुमा टोल भेला आयोजना गर्ने मिति, समय र स्थानको सुचना तथा जानकारी।
- टोल भेला बाट टोल/वस्तीतहका योजना छनौट गर्दा "कोहि पनि नछुटुन्" को अवधारणा अनुसार सो वस्ती भित्रका सबै बर्ग र समुदाय (महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, थारु, मुस्लिम, पिछडा बर्ग, अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत, युवा, वालवालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति आदि) को प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गरिएको थियो ।
- टोल स्तरीय तर्जुमा भेलामा टोल र बस्ती भित्रका क्रियाशील सामुदायिक संस्थाहरु (आमा समुह, वाल क्लव र सञ्जाल, युवा क्लव, सरकारी कार्यालयबाट गठन भएका समूहहरु) लाई पनि सहभागी गराईयो ।
- टोल भेलाको कार्यतालिका अनुसार टोल र बस्तीमा माग भएका योजना, कार्यक्रमका साथै छलफलमा आएका विषयवस्तु टिपोट गर्ने कर्मचारी वा कर्मचारी उपलब्ध नभएमा बाह्य सहजकर्ताको समेत ब्यवस्था गरिएको थियो ।
- सामुहिक निर्णयबाट पहिचान तथा प्राथमिकता भएका कार्यक्रम तथा योजनाहरुको विवरण राखी टोल विकास प्रस्तावना पुस्तिका तयार गरियो।
- टोल विकास प्रस्तावनाको तथ्याङ्कहरु सबैले पहुँच गर्न सकिने, क्लाउड (Cloud) मा आधारित सोल्स्टीस् (Solstice) को प्रयोगद्वारा तथ्याङ्क एवं जानकारीहरुलाई चित्रांकन सहित अभिलेख गरिएको थियो। टोल विकास प्रस्तावना तयारीको कार्यशालाको समयमा मोबाइल फोन सेट मा सोलिस्टिक (Solstice) को प्रयोगद्वारा संकलन गरिएको टोलको बिद्दमान स्थानको GPS तथ्यांकको आधारमा सम्पूर्ण टोलहरु सहितको वडाको GIS नक्सा तयार गरि यस पुस्तिकामा राखिएको छ ।

वडा विकास आवधिक योजना तयारी कार्यशाला

- वडा समितिले वडास्तरका सरोकारवालाहरु, नगरपालिका कर्मचारीहरू संग एक कार्याशाला गोष्ठी आयोजना गरी वडाको दिर्धकालिन सोच, लक्ष्य र रणनिती तयारी।
- वडाको सबल पक्ष, कमजोर पक्ष र चुनौतिहरूको विश्लेषण ।
- वडाका साझा सामाजिक, आर्थिक, सास्कृतिक मुद्दाहरुमा छलफल तथा समाधानका उयायहरूको खोजी।

योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्राथमिकिकरण

- टोल प्रस्तावमा प्राथमिकिकरणका योजनाहरु र कार्यक्रमहरुलाई विषय क्षेत्रगत रुपमा छुट्टयाउने।

- टोल विकास प्रस्तावहरु, वडाको संभावना तथा प्राथमिकताको बारेमा छलफल गर्दा प्रत्यक्ष रूपमा आर्थिक विकासमा टेवा पुग्ने र लाभान्वित वर्ग लाइ बढी फाइदा हुने खालका योजनाहरु प्राथमिकिकरण गर्ने ।
- वडा गौरबका योजनाहरु र क्रियाकलापहरुको पहिचान त्यसका लागि सम्भावित श्रोतहरूको विश्लेषण गर्ने ।
- गाउँपालिका/नगरपालिकाको क्षेत्रगत प्राथमिकताको बारेमा छलफल।
- लक्षित समुहको सामाजिक तथा साँस्कृतिक मुद्दाहरुको बारेमा छलफल।

वडास्तरीय विकास योजना तयार

- प्राथमिकिकरणका अधारमा वडाको बजेट सिमा बाट सम्पन्न हुने योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई हरेक आर्थिक वर्षमा संचालन हुनेगरी अगामी ५ वर्षका लागि सुचीकृत ।
- गाउँपालिका/नगरपालिका, प्रदेश तथा संध वा अन्य निकायको सहयोगमा सम्पन्न गर्नुपर्ने योजना तथा कार्यक्रमहरुको छुटै एउटा सुची तयार।
- पिछडिएका वर्ग, महिला, अपागं, दलित वा सिमान्तकृत समूहहरूको मुद्दाहरू समावेश भए नभएको सुनिश्चित ।
- वडा विकास योजनाको दस्तावेज तयार ।
- कार्यदल बाट तयर भएको वडा विकास योजना स्विकृत गर्नका लागि वडा समितिमा पेश ।

वडा विकास योजना स्विकृत

- वडा विकास योजना वडा समिति बाट स्वीकृत।
- स्वीकृत भएको वडा विकास योजना नगरपालिकाका क्षेत्रगत समिति र विषयगत शाखाहरुमा उपलब्ध तथा सबैको पहुचका लागि नगरपालिका बेवपेजमा अपलोड।

वडा विकास योजना कार्यान्वयन

वडा विकास योजनाका क्रियाकलापहरू प्रत्येक वर्ष नगरपालिकाको बार्षीक योजना तर्जुमा प्रकृयामा समाहित गर्दै कार्यान्वयन गरीने छ । प्रदेश तथा संघीय सरकारबाट हुने विकास निर्माणका कार्यक्रम, बिभिन्न अन्य गैरसरकारी संस्थाबाट हुने कार्यक्रमहरू पनि यसै वडा विकास योजनाको अधारमा अगाडी बढाइने छ भने वडा समिति, टोल विकास संस्थाहरु, उपभोक्ता समितिहरु मार्फत योजनाहरु कार्यान्वयन हुने छन ।

अनुगमन तथा मूल्यांकन

वडा बिकास योजनाको प्रभावकरी रूपमा कार्यान्वयन गर्नको लागी सबै पक्षहरूबाट निरन्तर अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने कार्यलाइ सुनिश्चित गर्न टोल, वडा र पालिका तहमा योजना अनुगमन तथा मुल्यांकन समितिलाइ प्रभावकारी बनाइने छ । यस वडा विकास योजनाको मध्यावधि खर्च संरचना मुल्यांकन गरिने छ तथा अन्तिम आर्थिक वर्षमा समग्र विकास योजनाको प्रभावकारिता मुल्यांकन गरिने छ। समितिले अनुगमनका लागि सुचकहरु निर्धारण गरी अनुगमन गर्ने छन ।

२.५ वडा विकास योजना तयारीका सिमितताहरू

वडा विकास योजना तयारीका क्रममा अनुभव गरिएका सीमितताहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्।

- यस वडा विकास योजनामा प्रस्तावित योजनाहरुको बजेट लागत विश्लेषणका अधारमा नभइ अनुमानित मात्र राखिएको छ ।
- वडा विकास योजना कार्यान्वयनका लागि वडाका बजेट सिलिङ बाहेक अन्य निकायको सहयोग प्राप्त हुने छ भनि अनुमान गरिएको छ ।
- वडामा भएका सबै टोल/बस्तीबाट प्राप्त टोल विकास प्रस्तावनाहरु बाट उपलब्ध भएसम्मका क्षेत्रगत योजनाहरु समावेश गर्ने प्रयास गरिएको छ ।
- टोल/बस्तीबाट प्राप्त टोल विकास प्रस्तावनाहरुमा उल्लेखित बाहेक वडा गौरबका योजनाहरू पनि क्षेत्रगत योजनाहरु अनुसार समावेश गर्ने प्रयास गरिएको छ ।
- यस वडाको वडा विकास योजना पुस्तिकामा समावेश गरिएका जनसंख्या लगायत अन्य तथ्याङ्कहरु मूलतः टोल विकास प्रस्तावनामा आधारित छन् ।
- कोभिड-१९ को विश्व महामारी बावजुद पनि निषेधाज्ञा मापदण्डहरु पालना गर्दे तथ्याङ्कहरु संकलन तथा टोल स्तरका योजना भेलाहरु सम्पन्न गरिएका थिए ।

भाग ३ः वडाको परिचय

३.१ भोगोलिक सिमाना

घोडाघोडी नगरपालिका नेपालको सुदुरपश्चिम प्रदेशमा अवस्थित एक मध्यम अबादि रहेको नगरपालिका हो। भौगोलिक हिसाबले तराइमा भेगमा पर्ने यस नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल ३५४.४५ बर्ग किलोमिटर रहेको छ। साबिकको दरख, साडेपानी, रामशिखरझाला तथा पछि पहलमानपुर गाविस समेटिएर नगरपालिका गठन गरिएको हो। प्रसासनिक हिसाबले यस नगरपालिका लाइ जम्मा १२ वटा वडामा विभाजन गरिएको छ ।

घोडाघोडी नगरपालिका वडा नं. ५ को कुल क्षेत्रफल २८.२३ वर्ग किलोमिटर रहेको छ र यो वडा साबिकको दरख गाविस वडा नं. ७,८ र ९ तथा रामशिखरझाला गाविसको वडा नं. ८ र ९ समेटिएर गठन भएको छ। यस वडामा आदिबासी थारू समुदाय र पहाडबाट बसाइसराइ गरि आएका विभिन्न जातजाति र धर्मका मिस्रित समुदायको बसेबास रहेको छ। यस वडामा कुल १५४१ घरधुरी रहेका छन तथा वडाको पुरूष जनसंख्या ४८१४ र महिला जनसंख्या ४६५० गरि जम्मा जनसंख्या ९४६४ रहेको छ (टोल विकास संस्था सर्बेक्षण २०७७) ।

हाल वडाको समग्र विकासका गतिविधिहरू लाइ व्यवस्थित गर्न १५ वटा टोल विकास संस्थाहरू गठन तथा दर्ता गरि परिचालन गरिएका छन। नगरपालिकाले वडा मार्फत गरिने वार्षिक योजना तर्जुमा प्रकृयामा टोल विकास संस्थाहरूले महत्वपुर्ण भुमिका निर्बाह गरिरहेका छन ।

यस वडामा पर्याप्त मात्रामा वन जंगल तथा ताल तलैयाहरु रहेका छन । नदिजन्य वालुवा, गिट्टी, तथा वनजन्य काठ दाउराको प्राकृतिक उपलब्धता रहेको छ । कृर्षिजन्य उत्पादन तथा दुग्धजन्य उध्योग धन्दा संचालनका लागि यस वडामा प्रचुर संभावना रहेको छ ।

पुर्व पश्चिम राजमार्ग संग जोडिएको यस वडामा जातिगत तथा सास्कृतिक विविधता रहेको पाईन्छ । यस वडामा बासिन्दाहरुले मनाउने प्रमुख चाडपर्वहरुमा पनि विविधता रहेको छ । दशैं, तिहार, आइतवारी, माघी, रामनवमी, विसु, तिज, गौरा पर्व, शिवरात्री, जनैपुर्णिमा आदी यस वडामा मनाइने प्रमुख चाडपर्व हुन ।

३.३ भौतिक पूर्वाधारको अवस्था

हाल वडा नं ५ मा पुर्व पश्चिम राजमार्ग संग जोडिएको भाग बाहेक अरू कतै पनि पक्कि सडक छैन। डोडा नदिमा मोटरेबल पुलका लागि विगतका वर्षहरू देखि नै माग भैअएको हुदा यस आ.व.मा बजेट वजेट विनियोजन भएको छ। ग्रामिण कृर्षि सडकको संजालले सबै टोललाइ जोडेको भएता पनि उक्त सडकहरूको अवस्था कमजोर छ। राजमार्ग देखि वडा कार्यालय सम्मको मुख्य सडक यहि आ.व.मा कालोपत्रे गर्नका लागि बजेट विनियोजन गरिएको छ। ६ वडा स्थानमा सामुदायिक भवनहरू रहेका छन, तथा यस्ता सामुदायिक भवनहरू थप व्यवस्थित गर्न आवश्यक रहेको छ ।

क्र.सं.	पुर्वाधारको प्रकार	इकाइ	कैफियत
१	पक्कि सडक	० कि.मि.	
२	ग्राबेल सडक	३५ कि.मि.	

३	कच्ची सडक	४० कि.मि.	
४	माध्यमिक विध्यालय	२ वटा	
५	आधारभुत विध्यालय	४ वटा	
६	नगर स्वास्थ्य केन्द्र	१ वटा	
७	मोटरेबल पुल	छैन	चालु आ.व.का लागि बजेट विनियोजन भएको छ ।
८	अन्य पुल पुलेसा	२ वटा	
९	सामुदायिक तथा सार्वजनिक भवनहरू	६ वटा	

३.४. समुदायिक संस्था तथा समुहहरू

क.स.	समुदायमा आधारित संस्था वा समुहहरु	संख्या	कैफियत
१	कृषक समुह	९	कम सक्रिय
२	सहकारी संस्था	१	
३	सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह	१०	
४	स्वास्थ्य संस्था (सामुदायिक र निजि)	३	
५	आमा समुह	९	सक्रिय नरहेका
६	सामुदायिक भवन, खेल मैदान, पाटि पौवा	११	
७	धार्मिक संस्था/स्थल (मन्दिर, चर्च, मदरसा)	११	
८	विध्यालय (सामुदायिक तथा निजि)	८	२ निजि
९	पशु सेवा	१	निजि
१०	युवा क्लब	६	

३.५ वडामा कार्यरत गैर सरकारी संघ-संस्थाका कार्यक्रमहरु

क.स.	वडामा कार्यरत गैर सरकारी संघ संस्था	सहयोग गरिरहेको क्षेत्र	लाभान्वित टोल र घरधुरी	कैफियत
१	साना किसान सहकारी संस्था	आर्थिक विकास	२ वटा टोल	बाख्रा पालन

३.६ भू-उपयोगको अवस्था

क.स.	भू-उपयोगको नाम	क्षेत्रफल (विगाहा)	कैफियत
१	खेति गरेको जमिन	७५५	
२	पाखो बारी	२	

३	वन जंगल/ताल तलैया /संरक्षित क्षेत्र	११	
४	ऐलानी	९३३	
	अन्य		

स्रोतः घोडाघोडी नगरपालिका पार्श्वचित्र, २०७६

३.७ टोल अनुसार जातिगत घरधुरी विवरण

क्र.स.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या					
		दलित	आदिवासी/ जनजाति	धार्मिक अल्पसंख्यक	तराई मधेस पिछडा वर्ग	अन्य	जम्मा
१	डोडा टोल	०	७४	०	०	०	७४
२	बनखेत टोल	२१	३०	०	०	५४	१०५
३	सरैया सृजना टोल	३	३३	०	०	८१	११७
४	शिवशक्ति टोल	१०	६१	०	०	६७	१३६
५	राजराजेश्वरी टोल	१८	१०	०	०	८४	११२
६	बडिमालीका टोल	७	४	०	०	१२६	१३७
७	देवकलिया टोल	१	५८	०	०	३६	९५
८	भगड्डी टोल	६	३९	०	०	११०	१५५
९	त्रिवेणी टोल	१६	२०	०	०	७९	११५
१०	सरैया टोल	०	१३८	०	०	२	१४०
११	चौगालिपुर टोल	०	५८	०	०	०	५८
१२	सेवकलिया टोल	१०	३४	०	०	१९	६३
१३	राजिपुर पच्घरा टोल	०	८३	०	०	६	८९
१४	शितलपुर टोल	५	३९	०	०	१००	१४४
१५	बेलुवापुर टोल	८	२०	०	०	५५	८३
	जम्मा	१००	७०८	४	०	७२९	१६२३

स्रोतः टोल विकास संस्था सर्वे २०७७

३.८ वडामा जातजाति अनुसार जनसंख्या विवरण

क्र.स.	टोल विकास संस्थाको नाम	दलित			जनजाति			धार्मिक अल्पसंख्यक			अन्य जाति (बाहुन, क्षेत्री, ठकुरी, नेवार)			जम्मा		
		पुरूष	महिला	जम्मा	पुरूष	महिला	जम्मा	पुरूष	महिला	जम्मा	पुरूष	महिला	जम्मा	पुरूष	महिला	जम्मा
१	डोडा टोल	०	०	०	२२५	२२१	४४६	०	०	०	०	०	०	२२५	२२१	४४६
२	बनखेत टोल	६३	६९	१३२	७८	१०९	१८७	०	०	०	१३६	१४५	२८१	२७७	३२३	६००
३	सरैया सृजना टोल	११	१३	२४	७४	९२	१६६	०	०	०	२२६	२३४	४६०	३११	३३९	६५०
४	शिवशक्ति टोल	४४	३४	७८	१९२	१६९	३६१	०	०	०	१६४	२०२	३६६	४००	४०५	८०५
५	राजराजेश्वरी टोल	७१	६२	१३३	२७	२५	५२	०	०	०	२९१	२६४	५५५	३८९	३५१	७४०
६	बडीमालिका टोल	१६	१८	३४	८	८	१६	०	०	०	२५१	२३४	४८५	२७५	२६०	५३५
७	देवकलिया टोल	३	३	६	१५७	१५१	३०८	०	०	०	१०६	८३	१८९	२६६	२३७	५०३
८	भगड्डी टोल	२४	२०	४४	११५	१३९	२५४	०	०	०	४२२	४३७	८५९	५६१	६००	११५७
९	त्रिवेणी टोल	४८	४०	८८	४७	४२	८९	०	०	०	२४०	२४०	४८०	३३५	३२२	६५७
१०	सरैया टोल	०	०	०	६१९	४२९	१०४८	०	०	०	०	०	०	६१९	४२९	१०४८
११	चौगालिपुर टोल	०	०	०	१६७	१७५	३४२	०	०	०	०	०	०	१६७	१७५	३४२
१२	सेवकलिया टोल	३१	२२	५३	१११	११९	२३०	०	०	०	५१	४५	९६	१९३	१८६	३७९
१३	राजिपुर पच्घरा टोल	०	०	०	१५३	१६२	३१५	०	०	०	७	९	१६	१६०	१७१	३३१

१४	शितलपुर टोल	१३	१२	२५	१२५	१००	२२५	०	०	०	२५१	२५३	५०४	३८९	३६५	७५४
१५	बेलुवापुर टोल	९	१७	२६	५३	६५	११८	०	०	०	१८५	१८४	३६९	२४७	२६६	५१३
	जम्मा	**३३३**	**३१४**	**६४७**	**२१४१**	**१९९३**	**३६८८**	**१०**	**१३**	**२३**	**२३३०**	**२३३०**	**४६६०**	**४८१४**	**४६५०**	**९४६४**

स्रोतः टोल विकास संस्था सर्बे २०७७

३.९ बालवालिका तथा अपाङ्गता सम्बन्धि विवरण

यस वडामा १८ वर्ष मुनिका बालवालिकाहरूको जनसंख्या ९१५ रहेको छ जुन कुल जनसंख्याको ९।६६ प्रतिसत हुन्छ। त्यसैगरी यस वडामा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको संख्या २४ रहेको तथ्यांक टोल विकास सर्बेक्षण बाट प्राप्त भएको छ।

३.१० घरधुरीहरूको मुख्य पेशा सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	मुख्य पेशा	संख्या	कैफियत
१	कृर्षि तथा पशुपालन	३७६	घरधुरी
२	व्यापार व्यवसाय	१२६	घरधुरी
३	वैदेशिक रोजगार	७८	जनसंख्या
४	सरकारी जागिर	७८	जनसंख्या
५	उध्येग तथा कलकारखाना	८	घरधुरी
६	भारतमा मौसमी रोजगारी	१०४९	जनसंख्या
७	निजि क्षेत्रमा रोजगारी (अस्थाइ)	४२	जनसंख्या
८	सीपयुक्त, दक्ष ज्यालादारी	१६९	जनसंख्या
९	अदक्ष ज्यालादारी	६८७	जनसंख्या
१०	अन्य पेशा	३८७	जनसंख्या

स्रोतः टोल विकास संस्था सर्बे २०७७

३.११ वडाको मानव संशाधनको अवस्था

क्र.स.	पद	दरबन्दी संख्या	हाल कार्यरत संख्या		कैफियत
			महिला	पुरूष	
१	वडा सचिव	१		१	
२	सामाजिक परिचालक	१		१	
३	लेखापाल	०		०	

स्रोतः वडा कार्यालय २०७७

वडाको टोल सहितको नक्सा

भाग ४ वडाको अवस्था विश्लेषण (Situation Analysis)

४.१ क्षेत्रगत रूपमा अवस्था विश्लेषण

टोल विकास संस्थाहरूमा एक दिने टोल विकास प्रस्तावना कार्यशालाका दौरन प्रतेक टोल बाट सबल पक्ष, कमजोर पक्ष, चुनौती तथा अवसरहरूका बारेमा छलफल गरि टोल प्रतिबेदनमा समेटिएको छ। यस प्रकार टोल बाट संकलित वडाको क्षेत्रगत रूपमा समस्याहरु तथा अवसरहरु यस प्रकार रहेका छन।

तालिका ८ क्षेत्रगत रूपमा अवस्था विश्लेषण

क्षेत्र	समस्या तथा चुनौतिहरू	सबल पक्ष तथा अवसरहरू
आर्थिक विकास	▪ वडामा रसायनिक मल खादको सहज उपलब्धता नभएका कारण कृर्षि उत्पादन कम हुने गरेको कृषकहरूको प्रतिकृया रहेको छ। ▪ साना किसानहरूमा बेमौसमी तरकारी खेतीको वारेमा जनचेतना तथा प्राविधिक ज्ञानको कमि रहेको छ। ▪ कृषकहरूले उत्पादन गरेको खाध्यान्न, तरकारी, फलफूल, दुध तथा अन्य कृर्षिजन्य उत्पादनले उचित बजार पाउन सकेको छैन, स्थानिय स्तरको कृर्षि उपज संकलन केन्द्रको अवश्यकता छ। ▪ कुनै टोलमा सालको पातको टपरी बनाउने तालिम, सिलाइ कटाइ तालिम जस्ता केहि सीपमुलक व्यवसायिक तालिमहरू विगतमा दिइएका थिए तर व्यवहारमा लागु गराउन प्रभावकारी अनुगमन भएको छैन। ▪ वालीनालीमा रोग किरा लागेको वेला चेकजाचका लागी प्राविधिक सेवा सहज रूपमा उपलब्ध छैन तथा वडामा पशु चिकित्सा सेवाको अभाव छ। ▪ आधुनिक कृषि यन्त्रहरूका लागी कृषकहरूलाइ सहुलियत ऋण उपलब्ध हुन सकेको छैनन। वन नजिकका बस्तिहरूमा जंगली जनावरहरूले वालीनाली क्षती गर्ने गर्दछन।	▪ वन जंगल स्याउला तथा पात पतंगरहरू प्रशस्त छन, त्यसको उपयोग गरेर स्थानिय स्तरमै गोठेमल सुधार तथा प्रविधि मार्फत अर्गानीक मल उत्पादन गर्न सकिन्छ । ▪ अन्न वाली बाहेक अरू नगदेवाली, फलफुल, तरकारी खेती गर्न सकेको खण्डमा जनताको जीवनस्तरमा सुधार गर्न सकिन्छ । ▪ धेरै जसोका घरमा गाइ, भैसी, बाख्रा पालेका छन तथा सबै घर परिवार संग करेशाबारी छ, आधुनिकिकरण, प्रविधि र बजारको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने आवश्यक छ ।

	▪ पशुपालनमा बाख्रा पालन,कुखुरा पालन, बंगुरपालन, गाइ भैसी पालनका लागि प्राविधिक तालीमहरूको साथै सहुलियत ऋणको आवश्यकता रहेको छ। ▪ अति विपन्न, महिला तथा भुमिहिन परिवारका लागि अन्य सीपमुलक तालिम जस्तै सिलाइ कटाइ, फर्निचर, अचार बनाउने, सजावटका सामान बनाउने, मोबाइल मर्मत, बाइक मर्मत आदी दिन सकेमा उनिहरूको आर्थिक अवस्था सुधार हुने देखिन्छ। ▪ अदक्ष व्यक्तीहरू भारत गएर ज्याला मजदुरी गर्न वाध्य छन। युवाहरूका लागि आयमुलक तालिमहरू जस्तै प्लम्बर ,हाउस वाइरिङ,कुक, ड्राइवर, अटोमेकानिक जस्ता आयमुलक आदी तालीमहरू दिनुपर्ने देखिन्छ। ▪ गोठेमल सुधार प्रविधि विस्तार गर्न सकेको खण्डमा रसायनिक मलमा निर्भरता कम गर्न सकिन्छ। ▪ केरा खेतिको प्रचुर संभावना भएता पनि त्यस सम्बन्धि प्राविधिक ज्ञान सिपको कमि नै रहेको छ।	▪ सालको जंगल प्रर्याप्त छ, सालको पातको टपरी उत्पादन गर्न सकिन्छ । ▪ मूल सडक नजिक छ, कृर्षि उपज संकलन केन्द्र खोल्न सके वजारको राम्रो सम्भावना छ । ▪ बोरिङ बाट सिचाइ गर्न सके उत्पादनमा सुधार गर्न सकिन्छ । ▪ उन्नत विउ विजनको प्रयोग तथा प्रविधि सुधारले उत्पादकत्व बढाउन सकिन्छ । ▪ जनसहभागीता गर्न टोल वासी चाहन्छन ।
सामाजिक विकास	▪ अधिकांस टोलहरूमा मुख्यतया वर्खायामामा ज्वरो,टाइफाइड,झाडा पखाला आदि रोग देखिने गर्दछ। ▪ महिलाहरूमा पाठेघर खस्ने समस्या रहेको कुरा छलफलका दैरान महिलाहरूले बताउनु भएको छ। ▪ युवाहरूमा मनोसामाजिक समस्या रहेको छ, लागु पदार्थको सेवन गर्ने गरेका छन तथा साना कुराहरूका लागी युवाहरू आत्महत्या सम्म गर्ने गर्दछन कुरा छलफलका दैरान टोलबासीले बताउनु भएको छ। ▪ वडामा केहि युवाहरू कलाकार हुनुहुन्छ तर वडा र नगरपालिकाले त्यस्ता युवाहरूलाइ उचित प्रोत्साहन गर्न जरूरी छ।	▪ सीप, कला प्रवर्धन गर्न सकिन्छ । ▪ खानेपानीका लागि ओभरहेड योजना मार्फत धेरै घरधुरीमा सेवा दिन सकिन्छ।

	▪ धेरैजसो घरमा शुद्द खाने पानीको अभाव छ, कुनै स्थानमा सुख्खा मौसममा जमिनको पानि सुकेर जान्छ, धेरे टाढा बाट बोकेर खानेपानीको जोहो गर्नु पर्छ र साथै पानीमा अर्सेनिक रहेको अनुमान छ, परिक्षणको अवश्यकता छ । ▪ आधारभुत विधालय करिब ३ कि मी टाढा रहेको छ, त्यहां पुग्न साना वालवालिकाहरू लाइ धेरै दुख गर्नु पर्छ। विध्यालय जाने बाटोमा नदिमा पुल नहुदा वालवालिका जोखिममा छन । ▪ जनप्रिय आधारभुत विध्यालय लगायतका कतिपय सामुदायिक विध्यालयहरूमा तोकिए बमोजिम शिक्षक दरबन्दी छैनन्। ▪ अति विपन्न घरधुरीका वालवालिकाहरू अर्थिक अभावका कारणले शिक्षावाट वंचित हुन पुगेका छन । ▪ पढेलेखेका युवाहरू वेरोजगार छन, रोजगारीका अवसरहरू छैनन् । ▪ सानो उमेरमा नै वालवालीकाहरू विद्यालय वाट नै प्रेम विवाह गर्दछन । ▪ अकस्मात दुर्धटना हुदा नजिकको स्वास्थ्य चैकी सम्म पुग्नका लागी स्थानिय स्तरमा सवारी साधन छैन । ▪ केहि घरमा अझै मापदण्ड अनुसारका पक्कि चर्पि बनेका छैनन । ▪ सम्बन्धित निकाय बाट विद्यालयहरूमा प्रभावकारी अनुगमन हुदैन। ▪ वडामा स्वास्थ्य स्वंयम सेविकाहरू पर्याप्त छैनन। ▪ नवदुर्गाको मन्दीर तथा अन्य मन्दिर जिर्ण अवस्थामा छन । ▪ केही टोलमा चर्च बनाउन जग्गा छैन। टोलमा फोहोर व्यवस्थापन तथा ढल निकासको उचित व्यवस्थापन नभएकाले समस्या बनेको छ।	
पूर्वाधार विकास	▪ ग्रामिण सडकहरू बर्षायाममा डुवान हुने गरेका छन तथा ग्राबेल नहुदा समस्या हुने गर्दछ ।	▪ झोलुगे पुल को योजना माग गरिएको छ तथा पास भइ सकेको छ ।

	▪ डोडा नदीमा पक्की पुल नहुदा बर्षातको बेलामा सडक अवरूद्ध हुने गर्दछ । ▪ धेरैजसो टोलहरूमा सामुदायिक भवन बनेका छैनन् । ▪ गर्मिदिनहरूमा बोरिङको पानी सुक्ने हुदा समयमा धान रोपाइ गर्न सकिदैन, सिचाइको लागी अन्य कुनै येजना अएको छैन। ▪ राष्ट्रिय मा. वि. देखि मोन्याल सामुदायिक वन सम्मको बाटो कालोपत्रे तथा सडकको पानी निकासका लागी नालीको अवश्यकता छ । ▪ झोलुगे पुलको निर्माण कार्य विवादका कारणले अगाडी बढन सकेको छैन। गुर्दवा घाटमा नदी कटानले वाटो विग्रेको अवस्था छ । ▪ डोडा टोलमा विजुलीको पावर (भोल्टेज) कम हुनाले मोटर लगायतका उपकरणहरू चल्दैनन । ▪ चौगालिपुर टोलमा ढल निकासहरू सागुरो छन वर्षातको समयमा पानी सजिलै निकास हुदैन। ▪ डोके वजार देखी वडा कार्यालय सम्मको सडक कालोपत्रे गर्न सकिएको छैन। कल्भर्ट नभएका कारण ग्रामिण सडकहरू कटान र डुवान हुने गर्दछन । ▪ राम जानकी मन्दिर र शिद्दनाथ वावा मन्दिर निर्माण अधुरो छ । ▪ धेरैजसो टोलहरूमा खेलकुद मैदान तथा सार्वजनिक भवनहरूको अभाव छ। ▪ सृजना टोल देखि झोलुङ्गे पुल सम्मको सडकमा ह्यूम पाइप राखेर ग्राभेल गर्नुपर्ने अवश्यकता छ। ▪ त्यसैगरी राम ताल देखि झोलुङ्गे पुल सम्मको सडक ग्राभेल तथा ह्यूम पाइप राख्नुपर्ने देखिन्छ।	▪ विजुलीको हाइ एक्सटेन्सन लाइन विस्तार मार्फत पावरमा सुधार गर्न सकिन्छ। ▪ सार्वजनिक निर्माणहरूमा जनसहभागीता गर्न टोल वासी चाहन्छन । ▪ बाटोघाटो निर्माणका लागी कुनै स्थानमा पनि जग्गा विवाद छैन । ▪ पक्की पुल निर्माणका लागी विवाद रहित वातावरण छ ।

वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	▪ सामुदायिक वन खुला भएको कारण वन बाट काठ चोरी पैठारी हुने गरेको छ। ▪ वर्षाको पानीको प्राकृतिक निकास नहुदा बस्तिका केहि घर डुबानमा पर्ने गरेका छन । टोलको ढल निकास व्यवस्थित छैन । ▪ कान्द्रा नदी ले जमिन कटान गरि खेति योग्य जमिन विनास गरेकोछ, उक्त नदी का कारणले गर्दा वस्ती नै विस्थापित हुने अवस्थामा छ । ▪ प्रत्येक वर्ष भूक्षय, डुवान तथा कटानी हुनुका साथै नदीले खेतिपाती समेत बगाएर लग्ने गर्दछ । ▪ मोन्याल सामुदायिक वनको उत्तर पश्चिम देखि खरवारी सम्म् कान्द्रा नदीको प्रकोप हुने गर्दछ । सोहि क्षेत्रमा भूक्षय हुन्छ । ▪ जंगली जनावरहरूले वालीनाली क्षति गर्दछन । ▪ चोगालीपुर र डोडाको विचमा खेलमैदानको बाटो नजिकको खेत नदी कटानले बगाएको छ। ▪ शान्ती सामुदायिक वनमा तारवार छैन, वन अतिक्मणको उच्च जोखिम छ ।	
संस्थागत विकास, सुशासन र सेवा प्रवाह	▪ वडा कार्यालयका सुचनाहरू समयमा टोल सम्म् पुग्दैनन । ▪ पिडित र लक्षित समुदाय राज्यबाट प्रवाह हुने सेवाका पहुचमा छैनन । ▪ वडाले महत्वपुर्ण सुचनाहरू अन्य संचार माध्यम तथा रेडियो मार्फत सुचना प्रशारण गर्न नसकेको ।	

४.२ वडाको समग्र विकास र सम्भावनाहरु

घोडाघोडी नगरपालिकाको वडा नं ५ बिशेष गरि तरकारी खेति हुने क्षेत्रको रूपमा परिचित छ । वडाको समग्र विकास र सम्भावनाहरुलाई हेर्दा यस वडाको आर्थिक, सामाजिक, भौतिक तथा पूर्वाधार विकास, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन र संस्थागत विकासको विद्धमान अवस्था, समस्या, चुनौतिको आधारमा गर्न जरुरी देखिन्छ । त्यसैले हरेक पांच विकास क्षेत्रगत् अनुसार विकास र सम्भावनाहरु निम्न अनुसार गरिएको छ ।

४.२.१ आर्थिक विकास

यस वडामा बसोबास गर्ने मानिसहरुको मुख्य पेसा कृषि रहेको छ र वडाको ७५५ विगाहा खेतीयोग्य जमिन रहेको छ । यस क्षेत्रमा धान, गहुँ, मकै आदि मुख्य अन्नहरु उत्पादन हुन्छन । फलफुल वाली तर्फ आप, कटहर तथा नगदे वाली तर्फ तोरी, खुर्सानी, बेसार, लसुन आदि उत्पादन हुन्छन् । यहांका कृषकहरूले प्राय परम्परागत खेती प्रणालीबाट उत्पादन गर्ने चलन देखिन्छ । यस क्षेत्रमा आधुनिक किसिमले घाँस खेती गर्ने चलन छैन। अचार तथा गुन्द्रुक बनाउने प्रकारका घरेलु उद्योगहरुको सम्भाव्यता यस क्षेत्रमा रहेको छ। यस वडामा फुलबारी ताल, रामतलीया ताल, वनखेत ताल, सझीया ताल, पलपरान ताल जास्ता तलैयाहरू रहेका छन तथा यि तालहरूमा उत्पादित माछा बिक्रि बाट वार्षिक रूपमा आम्दानी हुने गरेको छ । यस वडामा १२ वटा सकृय कृषक समुहहरू रहेका छन

४.२.२ सामाजिक विकास

यस वडा न. ५ मा कुल जनसङ्ख्या मध्ये ९९ प्रतिशत जनसङ्ख्या साक्षर रहेका छन् । यस वडामा ८ वटा बाल विकास केन्द्र तथा ६ वटा विद्यालयहरु रहेका छन् । यस वडामा १ वटा स्वास्थ्य चौकी र २ वटा गाउँघर क्लिनिकले स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गरिरहेका छन् । स्वास्थ्य संस्थाहरुले २४ घण्टे सेवा प्रवाह गरिरहेका छन् । वडामा पूर्ण सरसफाई कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ । वडा क्षेत्र खुल्ला दिसा मुक्त क्षेत्र घोषणा भईसकेकोले सबैले शौचालय प्रयोग गर्छन । यस वडामा कच्ची शौचालय २०० र १,३०० वटा पक्की शौचालय रहेका छन् । बृहत ओभरहेड खानेपानी योजना निर्माणाधिन रहेकोले धेरै जसो ठाउँमा एक घर एक धारा को सम्भावना रहेको छ । यस वडामा महिला सञ्जाल, महिला आमा समूह लगायत जम्मा ९ वठा सामुदायिक समूहहरु क्रियाशील भएकोले महिला हिंसा, छुवाछुत प्रथा विरूद्ध जनचेतना जगाउने कार्य भैरहेको पाइन्छ ।

४.२.३ पूर्वाधार विकास

यस वडा क्षेत्र भित्र २.५ किलोमिटर पुर्व पश्चिम राजमार्ग रहेको छ भने ७५ किलोमिटर ग्रामीण सडक रहेको छ । सडकको पूर्वाधार विकासका लागि विभिन्न वस्तीहरु जोड्ने ट्र्याकहरु खोलिँदै छन् । ३ वटा सडकको स्तरोन्नति भैरहेको छ । यस वडा क्षेत्रमा मानिस आवतजावतको लागि २ वटा नदिमा

झोलुङ्गे पुल रहेका छन् । यस क्षेत्रमा केन्द्रिय प्रशारण लाइन बाट विद्युत आपूर्ति भैरहेको छ भने यसको विस्तरका लागि थप बजेट छुटयाएको छ । यस वडामा एक मात्र टेलिफोन टावर बाट संचार सेवा पुगेको छ तथा वडाका प्राय सबै घरमा मोबाइल प्रयोग गर्ने गरेका छन् ।

४.२.४ वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

यस वडाको कुल २८२३ हेक्टर क्षेत्रफल मध्ये १३६० हेक्टर वन क्षेत्र पर्दछ । यस वडामा जम्मा १६ वटा सामुदायिक वन रहेका छन् । यस क्षेत्रमा साल, सिसम जस्ता काठजन्य वनस्पतिहरुका साथै औषधिजन्य वनस्पति पाइन्छन् । बिभिन्न वन्यजन्तुहरु जस्तै बाघ, स्याल, घोरल, बदेल आदी यस वडाका वन क्षेत्र भित्र पाइन्छन् । उल्लेखित वनस्पतिहरु तथा वन्यजन्तुहरुलाई जोगाउन यस वडामा जथाभावी वन फडानी नियन्त्रण, आगलागी नियन्त्रण तथा वृक्षारोपण गरि संरक्षण गर्नु पर्दछ । जैविक विविधता भएको यस वडाको वन क्षेत्र हरुको संरक्षण तथा विस्तार गर्न सकेमा दिगो वातावरणिय विकासको सम्भावना रहेको देखिन्छ । यस वडामा बिपद् जोखिम न्युनीकरणका लागि बिपद् व्यवस्थापन समिति गठन भएको छ । वडाका क्षेत्रमा हावाहुरी, पहिरो, आगलागी, बाढी जस्ता प्रकोपहरुका कारण केही वस्तीहरु उच्च जोखिममा रहेकाले बिपद् पूर्व तयारीका लागि अपनाउनु पर्ने कार्यहरु गरेर ती बस्तीहरुलाई सुरक्षित गर्न जरुरि देखिन्छ ।

४.२.५ संस्थागत विकास, सुशासन रसेवा प्रवाह

वडा नं ५ को आफ्नै वडा कार्यालय भवन, बैठक हल रहेको तथा इन्टरनेटको पनि सुबिधा भएकोले गुणस्तरीय सेवा प्रवाहमा सहजता छ। वडा कार्यालयमा ३ जना कर्मचारीहरु कार्यरत रहेका छन् । वडाले आफ्नो क्षेत्र भित्र कार्य गरिरहेका गैसस, निजी क्षेत्र, मिडिया, समुदायमा आधारित क्लबहरु, उपभोक्ता समिति, नागरिक समाज जस्ता विकासका साझेदारहरु बीच समन्वय गर्दे विकासका कार्यहरु गरिरहेको छ । उक्त बिभिन्न विकासका साझेदारहरुसंग समन्वय गरेर आयोजनाको प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरि अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने काम वडाले गरिरहेको छ ।

भाग ५ क्षेत्रगत योजनाहरु र कार्यक्रमहरु

५.१ विगत ४ वर्षमा नगरपालिका बाट वडालाइ प्राप्त बजेट सिमाको अवस्था

क्र.स.	क्षेत्र	प्राप्त बजेट रू. (हजारमा)				कैफियत
		आ.ब.२०७५/०७६	आ.ब.२०७६/२०७७	आ.ब.२०७७/२०७८	आ.ब.२०७८/२०७९	
१	आर्थिक विकास	४२०,०००	००	००	५००,०००	
२	सामाजिक विकास	५४०,०००	६००,०००	३५०,०००	५५०,०००	
३	पूर्वाधार विकास	७,८२५,०००	१०,८३०,०००	१,६५०,०००	५,८५०,०००	वडा भवन निर्माण वजेट सहित
४	वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	२००,०००	००	००	१००,०००	
५	संस्थागत विकास, सुशासन र सेवा प्रवाह	४००,०००	५७०,०००	८४५,९३०	१,०७८,०००	
	जम्मा वार्षिक बजेट	**९,३८५,०००**	**१२,०००,०००**	**२,८४५,९३०**	**८,०७८,०००**	

स्रोतः वडा कार्यालय

५.१ यस आर्थिक वर्ष २०७८/७९ का लागि स्विकृत योजना तथा बजेट (पहिलो वर्ष)

क्र.सं.	योजनाको नाम	स्थान वा टोल	लागत रकम रू.			कैफियत
			नपा/वडा	प्रदेश सरकार	संघीय सरकार	
	१. आर्थिक विकास क्षेत्र					
1	डम्मरी वोरिङ जडान	शितलपुर	150,000			
2	दुन्द्रा खोलामा सिचाइका लागि बाध निर्माण	पचघरा	300,000			
3	जाम तथा अचार बनाउने तालिम	सबै टोल	50,000			
	जम्मा बजेट		**500,000**			
	२. सामाजिक विकास क्षेत्र					
1	सामाजिक सचेतनामुलक कार्यक्रमहरू (विभिन्न शिर्षकमा)	वडा भित्र	100,000			
2	मरूवा निर्माण	शितलपुर	50,000			
3	मरूवा निर्माण	भगड्डी	50,000			
4	अधुरो गौरा मन्दिर निर्माण	बडिमालिका	300,000			
5	स्वास्थ्य सिविर संचालन	वडा भित्र	50,000			
	जम्मा बजेट		**550,000**			
	३. पुर्वाधार विकास क्षेत्र					
1	डिल्लीराजको घरदेखि वडा नं ४ सम्म जोडने बाटो ग्राबेल	सितलपुर	250,000			
2	शिवमन्दिर देखि त्रिवेणी टोल सिमा सम्म माटो पटानी र ग्रावेल	सेवकलिया	500,000			
3	मदन कुमाइको घरदेखि विस्णु खडकाको घर सम्मको बाटो ग्राबेल	त्रिवेणी	250,000			
4	विस्णु खडकाको घर नजिक कल्भर्ट निर्माण	त्रिवेणी	300,000			
5	देवकलिया देखि भगड्डी जाने बाटो मर्मत	भगड्डी	150,000			

6	तुला साउदको घरदेखी मानबहादुर बोहराको घरसम्म माटो पटानी र ग्रावेल	शिवशक्ती	300,000			
7	चुन्काराम चौधरीको घर नजिक कल्भर्ट निर्माण	शिवशक्ती	350,000			
8	मोन्याल थान देखि राजराजेश्वरी सम्मको बाटो ग्राबेल	फारम	400,000			
9	मोहनदेव भट्टको घर नजिक कल्भर्ट निर्माण	फारम	500,000			
10	वनखेत चोक देखि नारायणपुर काठेपुल सम्म बाटो ग्रावेल	वनखेत	400,000			
11	वनखेत अधुरो बाटो देखि नारायणपुर जाने बाटो सम्म माटो पटानी रग्रावेल	वनखेत	400,000			
12	वडा कार्यालयको शौचालय निर्माण	वनखेत	100,000			
13	वेलवापुर भवन देखि कन्हैयालालको घर सम्म बाटो निर्माण	वेलवापुर	150,000			
14	जनता आ.वि. देखि राम प्रसादको घर सम्मको बाटो ग्राबेल	सरैया	300,000			
15	दयारामको घर देखि रामताल सम्मको बाटो ग्राबेल	सरैया	400,000			
16	सरैया जाने बाटो देखि पच्घरा सम्मको बाटो ग्राबेल	पच्घरा	400,000			
17	डोडा देखि चौगालिपुर सम्मको बाटो ग्राबेल	डोडा	400,000			
18	राजिपुर काठेपुल देखि दक्षिण सम्मको बाटो ग्राबेल	चौगालिपुर	300,000			
19	नारायणपुर सरैया जोडने पक्कि पुल निर्माण	डोडा	00	1,000,000		

20	राजीपुर पच्घरा जोडने पक्कि पुल निर्माण	पच्घरा	00	00	रकम उल्लेख नभएको	
21	डोके बजार देखि वडा कार्यालय बनखेत सम्मको बाटो कालोपत्रे	वनखेत	00	4,500,000		
22	डोके बजार देखि सितलपुर सम्मको बाटो कालोपत्रे	सितलपुर	00	1,000,000		
	जम्मा बजेट		**5,850,000**	**6,500,000**	**00**	
४. वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन क्षेत्र						
1	डोडा नर्सरीमा तारबार	डोडा	100,000			
	जम्मा बजेट		**100,000**			
५. शुसासन तथा संस्थागत विकास						
1	कार्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन (वडा समितिको निर्णय अनुसार अरू शिर्षकमा पनि खर्च गर्न सकिने)	वडा कार्यालय	1,078,000			
	जम्मा बजेट		**1,078,000**			
	कुल जम्मा बजेट		**8,078,000**	**6,500,000**	**00**	

स्रोतः वडा कार्यालय २०७८

भाग ६ अगामी चार वर्षका लागि योजना तथा कार्यक्रमको सुची

६.१ वडा विकास कार्यशाला बाट आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि २०८२/८३ सम्मका लागि निर्धारण गरेका क्षेत्रगत योजना तथा कार्यक्रमहरु

वडा विकास योजना तर्जुमाका लागि दुइ दिने कार्यशाला बाट वडा समिति तथा सरोकारवालाहरूले टोल भेलाले माग गरेका योजनाहरूलाइ अधार मानेर आगामी चार वर्षका लागि निम्न अनुसारका योजनाहरूलाइ प्राथमिकता निर्धाण गरेका छन। माथि उल्लेखित आर्थिक वर्ष २०७८/७९ लाइ यस आवधिक योजनाको पहिलो वर्ष मानिएको छ । पहिलो वर्षका लागि छनौट भएका अधिकांस योजनाहरू समेत सम्पन्न टोल प्रस्तावना बाट समेटिएका थिए।

१. आर्थिक विकास										
क्र. सं.	योजनाको नाम	प्रकार	योजना लागु हुने टोल/स्थान	लाभान्वित घरधुरी	अनुमानित लागत	वजेट बेहोर्ने निकाय	आर्थिक वर्ष			
							२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
१	पशुपन्छी तथा माछापालनका लागी तालीम तथा अनुदान	तालीम	सबै टोल	३८५	१००,०००	वडा नं ५				
२	आधुनिक कृषि खेति तथा प्राविधिक सेवा तालीम तथा अनुदान	तालीम	सबै टोल	१०७२	१६०,०००	वडा नं ५				
३	गोठेलम तथा प्रगारिकमल उत्पादन प्रवर्धन तालीम र अनुदान	तालीम	सबै टोल	९०३	५००,०००	वडा नं ५				
४	पशुपन्छी सेवा केन्द्र स्थापना	नयाँ	वनखेत, बडीमालिका, शिवशक्ती, वेलुवापुर टोल	४०५	१,०००,०००	नगरपालिका				
५	कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थपनाका लागि अनुदान	नयाँ	वडा नं ५	७९५	१,२००,०००	नगरपालिका				
६	चिस्यान केन्द्र स्थपनाका लागि अनुदान तथा वजार व्यवस्थापन	नयाँ	वडा नं ५	१०७२	१,२००,०००	नगरपालिका				
७	अर्टिजन बोरीङ तथा डिप बोरिङ सिचाइ योजना ।	नयाँ	सेवकलीया, डोडा, शिवशक्ती, चौंगालीपुर, त्रिवेणी टोल	३१७	४,५००,०००	नगरपालिका				
८	लक्षित वर्गका लागि आधुनिक तथा व्यवसायिक सिपमुलक तालिम	तालिम	सबै टोल	३५४	२००,०००	वडा नं ५				

९	सहकारी तथा टोल विकास संस्थाका लागि क्षमता विकास तालिम तथा अनुदान	नयाँ	देवकलीया, राजीपुर पचघरा, त्रिवेणी टोल	२०४	३००,०००	वडा नं ५				
१०	व्यवसायिक सिकर्मी, डकर्मी, कुक, ड्राइभिङ आदि तालिम	तालिम	सरैया, सृजना र वेलुवापुर	३५	२००,०००	वडा नं ५				
११	हाउस वाइरीङ, प्लम्बिङ, कम्प्युटर, मोबाइल मर्मत, अटोमेकानिक तालिम	नयाँ	सरैया, सृजना , वेलुवापुर, राजीपुर पचघर	८४	१२०,०००	वडा नं ५				
१२	दुग्ध संकलन केन्द्रको स्थापना तथा सहयोग	नयाँ	सबै टोल समेटने गरी	२००	२००,०००	वडा नं ५				
१३	पशु दाना तथा पशु आहार बनाउने विधिका तालिम	नयाँ	सबै टोल	२०	५०,०००	वडा नं ५				
१४	घरेलु उद्योग प्रर्वधन गर्न अचार, गुन्द्रुक चाउमिन, कुक, बेकरी आदी तालिम	तालीम	सबै टोल	७५	१००,०००	वडा नं ५				
१५	महिलाहरुका लागि व्युटिसियन, खेलौना तथा सजावटका सामान, हाते हौजीयारी आदि तालिम	तालीम	सबै टोल	३०	१००,०००	वडा नं ५				

२. सामाजिक विकास

क्र. सं.	योजनाको नाम	प्रकार	योजना लागु हुने टोल/स्थान	लाभान्वित घरधुरी	अनुमानित लागत	वजेट बेहोर्ने निकाय	आर्थिक वर्ष			
							२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
१	सामुदायिक विद्यालय सुधारका लागि व्यापक जनजागरण	नयाँ	सवै	७१५	४०,०००	वडा नं ५				
२	स्वयंसेविका तालिम	नयाँ		१०	१५०,०००	वडा नं ५				
३	आकस्मिक विरामी तथा प्रसुति सेवाको लागि सामुदायिक सवारी साधन	नयाँ	सवै	१४००	४००,०००					
४	निशुल्क स्वास्थ्य परिक्षण सिविर निर्माणधिन स्वास्थ्य चौकी लाइ सुविधा सम्पन्न वनाउने	क्रमागत	बनखेत	१५०२	१,०००,०००	वडा नं ५				
५	ओभरहेड खानेपानी योजना निर्माण	क्रमागत	सवै		३०,०००,०००	नगरपालिका				
६	आर्सेनिक फिल्टर जडान तथा पानी शुद्धिकरण विधि	नयाँ	सवै	२४५३	३,०००,०००	नगरपालिका				
७	मनोपरामर्श सेवा संचालन	नयाँ	सवै	१५०	५०,०००	वडा नं ५				

८	सरसफाइ सम्बन्धि जनचेतना तथा पुर्ण सरसफाइ टोल घोषणा गर्ने ।	क्रमागत	सवै		३००,०००	वडा नं ५				
९	अति विपन्न वालवालिकाहरुका लागि छात्रवृती सहयोग	क्रमागत	सवै	७५	७५०,०००	वडा नं ५				
१०	शिक्षक विद्यार्थिहरुको अनुपातको आधारमा राहत अनुदान	क्रमागत	सवै		६००,०००	वडा नं ५				
११	युवाहरुको लागि खेलकुद मैदान र खेलकुद सामाग्री सहयोग	नयाँ	सवै	७०	८५०,०००	वडा नं ५				
१२	मन्दिर तथा चर्च निर्माण	नयाँ	देवकलीया, बडीमालिका, वेलुवापुर, सेवकलीया, शितलपुर		२५०,०००	वडा नं ५				

३. पुर्वाधार विकास

क्र. सं.	योजनाको नाम	प्रकार	योजना लागु हुने टोल/स्थान	लाभान्वित घरधुरी	अनुमानित लागत	वजेट बेहोर्ने निकाय	आर्थिक वर्ष			
							२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
१	डिप बोरीङ सिंचाइ योजना	नया	सरैया, सृजना, देवकलीया, बडीमालिका, वेलुवापुर, भगडी, शितलपुर, बनखेत टोल	८४०	३,०००,०००	प्रदेश, संघ				
२	वडा र्कायालयमा सार्वजनिक शौचालय	नया	वडा कार्यालय		१,५००,०००	वडा नं ५				
३	टोलमा सामुदायिक भवन निर्माण	नया	त्रिवेणी, सरैया, बनखेत, बडीमालीका	१६००	२,१००,०००	प्रदेश				
४	मरुवा देउथान मर्मत निर्माण	मर्मत	देवकलिया, शितलपुर	४००	१०,०००	वडा नं ५				
५	बाटो ग्राभेल मर्मत	मर्मत	चैगालीपुर, डोडा, वेलुवापुर, सेवकलीया, त्रिवेणी, बडीमालीका, बनखेत, भगडी, राजराजेश्वरी, शिवशक्ति, देवकलीया टोल	१५००	२,२००,०००	वडा नं ५				
६	विद्युतपोल तथा लाइन विस्तार	नया	सेवकलीया, त्रिवेणी, बनखेत, देवकलीया, सितलपुर टोल	४४५	१,०००,०००	वडा नं ५				
७	बाटो विस्तार तथा मर्मत	नया	भगडी, डोडा, त्रिवेणी, सरैया सृजना, बडीमालिका, राजराजेश्वरी, देवकलिया टोल	९१०	८००,०००	वडा नं ५				
८	साइफन निर्माण	नया	देवकलिया टोल	६०	१००,०००	वडा नं ५				

९	पर्खाल तथा घेरबार मर्मत सम्भार		राष्ट्रिय मा. वि. देवकलिया, जनता आ. वि. सरैया, खोप केन्द्र, त्रिवेणी	५००	३००,०००	नगरपालिका				
१०	ढल तथा नाला निर्माण		त्रिवेणी, देवकलीया, सेवकलीया, सितलपुर टोल	८२०	४००,०००	नगरपालिका				
११	झोलुङ्गे पुल मर्मत	मर्मत	सरैया देखि कान्द्रा नदी, पच्घरा तथा वनबर्सा जोडने		५००,०००	नगरपालिका				
१२	कल्भर्ट निर्माण	नया	त्रिवेणी, देवकलीया, सेवकलीया, शिवशक्ति, राजीपुरपच्घरा, सरैया टोल	८५०	७५,०००,०००	नगरपालिका				
१३	सडक कालो पत्रे	नया	शितलपुर देखि हरिनगर सम्म	१८००	५,०००,०००	प्रदेश ,संघ				
१४	पक्की पुल निर्माण	नया	चैगालीपुर, नारायणपुर (डोडा नदी)		३०,०००,०००	प्रदेश ,संघ				

४. वनवातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

क्र. सं.	योजनाको नाम	प्रकार	योजना लागु हुने टोल/स्थान	लाभान्वित घरधुरी	अनुमानित लागत	वजेट बेहोर्ने निकाय	आर्थिक वर्ष			
							२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३
१	सामुदायिक वन संरक्षणका लागि घेरवार	नयां	भगडी, डोडा, त्रिवेणी, सरैया सृजना, बडीमालीका, देवकलीया टोल, सेवकलीया,शिवशक्ति,राजीपुर पच्घरा टोल ,बनखेत टोल	१,४७९	२,०००,०००	श्रमदान, वडा				
२	सामुदायिक वनमा बृक्षारोपण	नयां	राजीपुर, पचघरा ,बनखेत, सरैया सृजना टोल	५००	५००,०००	श्रमदान, वडा				
३	कान्द्रा तथा डोडा नदीमा तटबन्धन निर्माण	नयां	कान्द्रा नदी तथा डोडा नदी	२,९८१	५०,०००,०००	प्रदेश ,संघ				
४	बढीपहिरो सम्बन्धि पुर्व सुचना प्रणली जडान	नयां	फारम (ख) राजराजेश्वरी टोल	४०	२००,०००	प्रदेश ,संघ				
५	ढल निकास तथा व्यवस्थापन	नयां	देवकलिया, राजराजेश्वरी, शवशक्ति, डोडा, त्रिवेणी, बडीमालिका, भगडी	४३६	१,०००,०००	प्रदेश ,संघ				
६	छाडाचौपाया व्यवस्थापन	नयां	सवै वडा	१,८००	१००,०००	नगरपालिका				
७	गेवर ग्यास निर्माणमा अनुदान	नयां	सरैया टोल	५०	२५०,०००	नगरपालिका				

भाग ७ वडा विकास योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्यांकन

७.१ वडा विकास योजनाको कार्यान्वन

टोल स्तरमा छलफल भइ टोल विकास संस्था मार्फत तयार भएका टोल विकास प्रस्तावनाहरु तथा टोल भेलामा छुटेका बिषयवस्तुहरुलाई वडास्तरको भेलामा समावेश गरेर छलफल गरी वडा विकास योजना तयार गरिनेछ । पाच वर्षको लागि तयार गरिएको वडा विकास योजनाबाट र हरेक वर्ष वडामा संकलन हुने टोल विकास प्रस्तावहरु बीच छलफल तथा प्राथमिकीकरण गरि नगरपालिकामा वडाको वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरि पठाईन्छ । यसरी हरेक वर्ष वडा बाट प्राप्त योजना तथा कार्यकम नगरसभा बाट पारित हुनेछ र कार्यान्वयन गरिनेछ।

यसरी वडा विकास योजना तयार गर्दा वडाले आफ्नो बजेटले गर्न नसकिने योजनाहरुको सुची तयार गरि आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगको लागि नगरपालिकामा पठाइनेछ र साथै वडास्तर भेला बाट सिफारिस भई आएका योजना तथा कार्यक्रमलाई संघ तथा प्रदेशमा तथा विकास साझेदार निकायमा पनि सहयोगको लागि माग गर्नेछ ।

वडाबाट प्राप्त वडा विकास योजना नगरपालिकाको सभाबाट स्वीकृत गर्नेछ । यसरी स्वीकृत भैसकेपछि वडा विकास योजनाको कार्यान्वयनको जिम्मा वडा कार्यालयको हुनेछ । र वडा समितिले वडा विकास योजना कार्यान्वयन गर्ने नेतृत्व बहन गर्नेछ । वडा विकास योजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा वडा विकास समितिले टोल विकास संस्था, उपभोक्ता समिति, समुह तथा बिभिन्न बिकासका साझेदारहरुसंग समन्वय गरि कार्य गर्नेछ । वडा विकास योजना अन्तर्गतका योजनाहरु कार्यन्वयन सम्बन्धमा ***स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४; सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३;*** स्थानीय तहको खरिद नियमावली, आर्थिक कार्यविधि ऐन तथा विषयगत नीति, ऐन, नियम तथा कार्यविधि अनुसार नै हुनेछ।

साथै वडा विकास समितिले वडा भित्र संचालित योजनाहरुको कार्यन्वयनमा स्थानीय स्रोत, साधन तथा सिपको अधिकतम प्रयोग गर्न स्थानीय टोल विकास संस्था, समुहहरुलाई आफ्नो आफ्नो स्थानबाट सहयोग गर्न प्रोत्साहित गर्नेछ । टोलको विकासको लागि विकासका कार्यहरु संचालन गर्न विकासका साझेदारहरुको मुख्य प्रवेश बिन्दु नै टोल विकास संस्था भएकोले अन्य गैरसरकारी संघ -संस्था, समुदाय मा आधारित संस्थाहरु संगसंगै वडा समितिले बिशेष गरि टोल विकास संस्था संग पनि समन्वय गरि योजना कार्यन्वयनलाई आगाडी बढाउने छ । साथै वडाले टोल मा कुनै जनचेतनामूलक अभियान चलाउनु परेमा टोल विकास संस्था मार्फत नै कार्यक्रम संचालन गर्नेछ । वडाको लागि टोल विकास संस्था हरेक विकासमूलक कार्यको लागि वडाको सहयोगी निकायको रुपमा हुनेछ ।

७.२ अनुगमन तथा मुल्यांकन

वडा विकास योजनाका स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वन पश्चात अनुगमन तथा मुल्यांकन गरिनेछ । वडाले योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वनबाट लक्षित् उद्देश्य प्राप्त गर्न सफल भयो कि भएन, अपेक्षित वर्ग तथा समुहलाई फाइदा पुग्यो कि पुगेन जस्ता कुराहरुको बिश्लेषण गर्न उक्त योजना तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मुल्यांकन गर्नेछ । योजना तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मुल्यांकन कार्यन्वयन चरण तथा कार्यन्वयन समाप्ति पछि पनि गर्न सकिनेछ । वडा बाट संचालन हुने योजनाहरुको हकमा वडा स्तरीय अनुगमन समिति, उपभोक्ता समिति तथा टोल विकास संस्था हरु संग समन्वय गरि अनुगमन तथा मुल्यांकन हुनेछ ।

क) वडास्तरीय अनुगमन समिति गठन

वडास्तरीय अनुगमन समितिले वडा क्षेत्र भित्र संचालन भएका योजनाको लागत, परिमाण, समय सिमा र गुणस्तरको आधारमा अनुगमन गरि आवश्यक पृष्ठपोषण प्रदान गर्दछन् । योजनाको अनुगमन गर्दा समितिले स्थलगत अवलोकन, लक्षित समूह तथा मुख्य जानकार व्यक्ति संग अन्तरवार्ता, लाभान्वित वर्ग तथा सरोकारवाला संगको कुराकानी, लक्ष्य र प्रगतिको नियमित लेखाजोखा, सार्वजनिक सुनुवाई तथा सार्वजनिक परीक्षण, लाभान्वित वर्ग नक्शाङ्कन, प्राविधिक परीक्षण, प्रगति प्रतिवेदन तयारी र छलफल जस्ता विधिहरु अनुगमन प्रक्रियामा प्रयोग गर्न सकिनेछन् ।

स्थानीय तहको ***योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७५ (नमुना)*** मा उल्लेख भए अनुसार वडा स्तरको योजनाको अनुगमन समितिमा वडा अध्यक्षको संयोजकत्वमा निम्न सदस्यहरु हुनेछन र सो बाहेक वडाले आवश्यकता भएमा अन्य कर्मचारीलाई पनि आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।

क) वडा अध्यक्ष संयोजक
ख) वडा सदस्यहरु सदस्य
ग) वडा सचिव सदस्य सचिव

वडा स्तरको यस समितीले नगरपालिका स्तरीय अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिलाई योजना अनुगमन गर्दा देखिएका विषयका बारेमा पनि जानकारी उपलब्ध गराउने छन् ।

ख) उपभोक्ता समिति

उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन हुने योजनाहरुको अनुगमन समितिले नियमित रुपमा आफ्नो किसिमले गर्नेछन् । योजना कार्यनवनको समयमा उपभोक्ता समितिले स्रोत परिचालन तथा गुणस्तर कायम राख्न निरन्तर अनुगमन गर्दछन ।

ग) टोल विकास संस्था

टोल विकास संस्था संचालन (गठन तथा परिचालन) कार्यबिधि, २०७७ अनुसार हरेक वडामा टोल विकास संस्था गठन भैसकेपछि तथा उक्त कार्यविधिमा उल्लेख भएबमोजिम विकास निर्माणका योजनाहरुको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमनमा सहयोग गर्नेछ । त्यसैले टोल विकास संस्थाले उपभोक्ता समिति मार्फत संचालन भएका योजनाहरुको अनुगमन गरि सो को सिफारिस सहित प्रगति प्रतिवेदन वडा समिति समक्ष पेश गर्नेछ र वडा समितिले उक्त प्रगती प्रतिवेदन तथा सिफारिसको आधारमा योजना कार्यनवन तथा योजना निर्माण सम्पन्न पश्चातका क्रियाकलापलाई अगाडी बढाउनेछ । यसरी टोल विकास संस्थालाई अपनत्व महसुश गराउन तथा संस्थागत रुपमा विकास गराउन वडाले टोल विकास संस्थालाई स्थानीय विकास प्रक्रियामा समावेश गराउने छ ।

७.३ योजनाको मुल्यांकन

वडाले योजनाको प्रकृति हेरी आवश्यकता अनुसार आन्तरिक वा बाह्य मुल्यानकर्ताबाट पनि मुल्यांकन गर्न सकिनेछ ।

वडाले योजना तथा कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा अनुगमन प्रक्रिया बिधिहरु अपनाई के कस्ता कार्यहरु गर्ने, कसले जिम्मेवारी लिने तथा कहिले गर्ने जस्ता कुराहरु देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क्र.स.	कार्यहरु (के गर्ने)	जिम्मेवारी (कसले गर्ने)	समय अवधि (कहिले गर्ने)
१	योजनाको डिजाइन, स्रोत साधनको उपलब्धता, गुणस्तर सामाग्री सम्बन्धमा	वडा कार्यालय, प्राबिधिक, टोल विकास संस्था, समुदायमा आधारित संस्थाहरु	योजना शुरु गर्नु भन्दा पहिले
२	स्वीकृत बजेट र समय तालिका अनुसार काम भए नभएको	वडा कार्यालय, टोल विकास संस्था	मासिक/चौमासिक/अर्धवार्षिक/ वार्षिक

३	योजना तथा कार्यक्रमको अपेक्षित प्रतिफल र लागत प्रभावकारी भए नभएको	अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समिति, वडा स्तरिय अनुगमन समिति	चौमासिक/अर्धवार्षिक/वार्षिक
४	योजनाको प्रगति र समीक्षा गर्ने	अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समिति, वडा स्तरिय अनुगमन समिति	मासिक/चौमासिक/वार्षिक
५	योजना कार्यान्वयनमा आइपरेका समस्या, अड्चन र सोको समाधानका उपायहरु औंलाउने	अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समिति, वडा स्तरिय अनुगमन समिति, टोल विकास संस्था	नियमित
६	योजनाको प्रभावकारिताको लेखाजोखा गर्ने (आवश्यक भएमा)	तेश्रो पक्ष	योजना सम्पन्न पश्चात

७.४ श्रोत अनुमान तथा प्रक्षेपण

वडा विकास योजना कार्यान्वयनको लागि नगरपालिका बाट वडा लाइ प्राप्त हाल सम्मको वजेटका अधारमा वार्षिक दश प्रतिसत बृधिका दरले वडाको लगानी समेत प्रक्षेपण गरिएको छ । वडा विकास योजना कार्यान्वयनको लागि श्रोत अनुमान तथा प्रक्षेपण निम्न तालिकामा दिईएको छ । प्रदेश सरकार, संधीय सरकार तथा अन्य राजश्व बाँडफाड बाट प्राप्त हुने रकम यसमा प्रक्षेपण गरिएको छैन ।

आ. व. अनुसार आगामी ५ वर्षका लागि वार्षिक प्रक्षेपण

क्र. सं.	विषयगत विकास क्षेत्र	आ. व. अनुसार वार्षिक प्रक्षेपण, रु.					जम्मा
		२०७८/७९	०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	०८३/०८४	
१	आर्थिक विकास	५००,०००	५५०,०००	६०५,०००	६६५,५००	७३२,०५०	३,०५२,५५०
२	सामाजिक विकास	५५०,०००	६०५,०००	६६५,५००	७३२,०५०	८०५,२५५	३,३५७,८०५
३	पूर्वाधार विकास	५,८५०,०००	६,४३५,०००	७,०७८,५००	७,७८६,३५०	८,५६४,९८५	३५,७१४,८३५

४	वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	१००,०००	११०,०००	१२१,०००	१३३,१००	१४६,४१०	६१०,५१०
५	संस्थागत विकास, सुशासन र सेवा प्रवाह	१,०७८,०००	१,१८५,८००	१,३०४,३८०	१,४३४,८१८	१,५७८,३००	६,५८१,२९८
	जम्मा वार्षिक बजेट	**८,०७८,०००**	**८,८८५,८००**	**९,७७४,३८०**	**१०,७५१,८१८**	**११,८२७,०००**	**४९,३१६,९९८**

७.५ श्रोत परिचालन रणनीति

वडा विकास योजना अनुसार पाच वर्ष कार्यान्वयनको लागि कुल लागत रू ४९,३१६,९९८ अनुमानित गरिएको छ । वडा विकास योजना कार्यान्वयनको लागि थप श्रोत परिचालन गर्न निम्न रणनीति बनाईनेछ ।

- आन्तरिक राजस्वको दायारा बढाउने।
- आम्दानी बढाउनको लागि सम्भावना भएका क्षेत्रहरु जस्तैः जडिबुटी, खनिज आदिको अनुसन्धान गर्ने
- नगरपालिका संग समन्वय गर्ने
- विकास साझेदार संग समन्वय गर्ने
- निजि क्षेत्र संग सहकार्यको लागि साझेदारी गर्ने

सन्दर्भहरु

- स्थानीय तहको वार्षिक योजना र बजेट तर्जुमा निर्दशिका, २०७४ संशोधित
- स्थानीय सरकारको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन हाते पुस्तिका, २०७७ (२०२०)
- घोडाघोडी नगरपालिका तथा वडा नं ५ को आ.व. २०७८/०७९ को बजेट सिलिंग
- वडा नं ५ को विगत ३ आ.व. को वार्षिक बजेट

अनुसूचीहरू

अनुसुची १. टोल विकास प्रस्तावना बाट एकिकृत गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरूको सुची तथा प्राथमिकिकरण (क्षेत्रगत रूपमा)

आर्थिक विकासको क्षेत्र

क्र. सं.	योजनाको नाम	योजनाको प्रकार	घरधुरी संख्या	योजना लागु हुने स्थान वा टोल	अनुमानित लागत रकम (हजारमा)			
					न.पा./ वडा	समुदाय	अन्य	जम्मा
१	पशुपालन, कुखुरा पालनका लागि तालिम तथा अनुदान	तालिम	११०	त्रिवेणी, सरैया, राजराजेश्वरी टोल				
२	आधुनिक कृषि प्राबिधिक सेवा	तालिम	१७९	डोडा, त्रिवेणी टोल				
३	आधुनिक कृषि खेति तालिम	तालिम	१००	देवकलिया, भगती, शितलपुर टोल				
४	गोठेमल सुधार प्रबर्धन कार्यक्रम	तालिम	३७६	सरैया , राजराजेश्वरी, भगती, त्रिवेणी, चौगालिपुर, सेवकलिया, शितलपुर,बेलुवापुर				
५	पशु सेवा केन्द्र स्थापना	नयां	४०५	बनखेत, शिवशक्ति, बडीमालिका, बेलुवापुर टोल				
६	बंगुर पालनका लागि तालिम तथा अनुदान	तालिम	९०	शिवशक्ति,चौगालिपुर, सेवकलिया,बेलुवापुर टोल				
७	बाखा पालन तालिम तथा अनुदान	तालिम	४५	भगती, सेवकलिया टोल				
८	कृषि प्राबिधिक तथा उन्नत बिउ बिजन सहयोग	तालिम	१७८	देवकलिया, बेलुवापुर टोल				
९	माटो परिक्षण तथा उन्नत विउविजन सहयोग	तालिम	२३९	त्रिवेणी, शिवशक्ति टोल				
१०	व्यवसायीक बेमौसमी तरकारी खेतीका लागि तालिम तथा सामग्री सहयोग	तालिम	१००	शिवशक्ति, राजराजेश्वरी, बडीमालिका, भगती, सेवकलिया टोल				

११	प्राङ्गारीक मल उत्पादन उध्योग स्थापना	तालिम	५२२	बडीमालिका, देवकलिया, सरैया, डोडा, सरैया सृजना, राजराजेश्वरी टोल				
१२	माटो परिक्षण	तालिम	२३९	त्रिवेणी, शिवशक्ति टोल				
१३	कृषि उपज संकलन केन्द्र तथा कोल्ड स्टोर स्थापना	तालिम	६०	राजराजेश्वरी टोल				
१४	कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना	तालिम	४७७	त्रिवेणी, सेवकलिया, शितलपुर, डोडा, बडीमालिका, बेलुवापुर				
१५	दुग्ध डेरि दुग्ध सन्कलन केन्द्र स्थापना	तालिम	२२८	बनखेत , देवकलिया, बडीमालिका टोल				
१६	आर्टिजन डिप बोअरींग सिंचाई योजना	तालिम	३१७	सेवकलिया, डोडा , शिवशक्ति, चौगालिपुर टोल				
१७	दाना तथा पशु आहार वनाउने तालिम	तालिम	१०	शिवशक्ति टोल				
१८	माछापालनका लागि कृषि अनुदान	तालिम	४०	राजराजेश्वरी टोल				
१९	केरा खेतिका लागि तालिम तथा उन्नत विरूवा सहयोग	तालिम	७	चौगालिपुर टोल				
२०	भैसी पालन तालिम	तालिम	१५	सेवकलिया टोल				
२१	पशुपालनमा बाख्रा, भैसी, बंगुर, माछा, कुखुरा पालनको प्रबिधि तालिम	तालिम	४०	राजिपुर पच्घरा टोल				
२२	कृषि जन्य व्यापार तथा उद्योगका लागि अनुदान तथा सहुलियत ऋण	तालिम	२०	शितलपुर टोल				
२३	बाख्रा तथा बंगुर पालनका लागि अनुदान	तालिम	३५	सरैया टोल				

२४	आधुनिक सिलाइ कटाइ तालिम	तालिम	६७	शिवशक्ति, देवकलिया, सरैया,सेवकलिया,बेलुवा पुर टोल				
२५	अचार बाउने तालिम तथा उध्योगका लागि सहयोग	तालिम	७५	सरैया, त्रिवेणी, बडीमालिका टोल				
२६	महिलाका लागि अचार, गुन्द्रुक बनाउने तालिम तथा उध्योग सहयोग	तालिम	२५	सरैया टोल				
२७	व्युटी पार्लर तालिम	तालिम	७०	भगती, त्रिवेणी टोल				
२८	खेलौना तथा सजावटका सामान बनाउने सीपमुलक तालिम	तालिम	६३	त्रिवेणी, राजिपुर पच्घरा टोल				
२९	खेलौना निर्माण तथा बुटिक सम्बन्धि तालिम	तालिम	५	सरैया सृजना टोल				
३०	सहकारीको क्षमता विकास	तालिम	९५	देवकलिया टोल				
३१	टोल विकास सस्था लाइ सहकारी सस्थामा विकास गर्न अनुदान सहयोग	तालिम	८९	राजिपुर पच्घरा टोल				
३२	आधुनिक फर्निचर तालिम	तालिम	५	भगती टोल				
३३	प्लम्बर तथा हाउस वाइरिङ तालिम	तालिम	१०	सरैया सृजना टोल				
३४	हाते होजियारी तालिम	तालिम	६	राजिपुर पच्घरा टोल				
३५	गुड मिल स्थापनाका लागि अनुदान	तालिम	५	चौगालिपुर टोल				
३६	व्यवसायीक कुक तालिम	तालिम	५	सरैया सृजना टोल				
३७	युवाहरूका लागि कम्प्युटर तालिम	तालिम	४०	शिवशक्ति टोल				
३८	मोबाइल मर्मत तालिम	तालिम	१५	भगती टोल				

३९	पत्रकारीता तथा प्रस्तोता तालिम	तालिम	१०	भगती टोल				
४०	च्याउखेती तालिम	तालिम	२५	भगती टोल				
४१	जैविक विषादी सम्बन्धि तालिम	तालिम	५	भगती टोल				
४२	युवाहरूका लागि अटो मेकानिक र फर्निचर सीप तालिम	तालिम	२५	सरैया टोल				
४३	माछापालनका लागि अनुदान	तालिम	१०	सरैया टोल				
४४	चाउमिन उत्पादन सम्बन्धि तालिम	तालिम	१५	सेवकलिया टोल				
४५	डकर्मी तालिम	तालिम	१०	राजिपुर पच्घरा टोल				
४६	सवारी चालक तालिम	तालिम	३०	बेलुवापुर टोल				
४७	उद्धमसिलता सम्बन्धि तालिम ९सिमेन्टको गमला, पिलर रैलिंग, ह्युम पाइप	तालिम	१५	सेवकलिया टोल				
४८	बिद्युत वाइरिङ्ग, प्लम्बिङ्ग, चाउमिन र ब्युटी पार्लर तालिम	तालिम	६	राजिपुर पच्घरा टोल				

सामाजिक आर्थिक विकासको क्षेत्र

क्र सं	योजनाको नाम	योजनाको प्रकार	घरधुरी संख्या	स्थान वा टोल	अनुमानित लागत रकम			
					न.पा./वडा	समुदाय	अन्य	जम्मा
१	अति विपन्न घरको पहिचान गरी बालबालिका लाइ छात्रबृती सहयोग	नयाँ	१७२	भगती, चौगालिपुर, सेवकलिया, शितलपुर, सरैया, बडीमालिका टोल				
२	सामुदायिक बिद्यालयमा अनुगमन र नियमानुसारको दरबन्दी		४०१	राजराजेश्वरी, बडीमालिका,सेवकलिया , राजिपुर पच्घरा टोल				
३	विध्यालय शिक्षाका लागि व्यापक जनजागरण	नयाँ	१४२	सरैया टोल विकास संस्था				
४	निसुल्क स्वास्थ्य परिक्षण घुम्ती सिविर	नयाँ	५४२	त्रिवेणी, राजिपुर पच्घरा, देवकलिया, राजराजेश्वरी, बडीमालिका टोल				
५	समुदाय स्तरमा मनोसामाजिक परामर्श केन्द्र स्थापना	नयाँ	३६०	डोडा, भगती, शितलपुर टोल				
६	आकस्मिक विरामी तथा प्रसुति सेवाका लागि सामुदायिक सवारी साधन	नयाँ	४९८	बनखेत, शिवशक्ति,देवकलिया, चौगालिपुर, सरैया सृजना टोल				
७	निर्माणाधिन स्वस्थ्य चौकी सुबिधा सम्पन्न बनाउने	नयाँ	१५००	बनखेत टोल				
८	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका तालिम	नयाँ	२	सरैया सृजना टोल				
९	आर्सेनिक फिल्टर माग	नयाँ	७३१	शिवशक्ति,राजराजेश्वरी, देवकलिया,चौगालिपुर, शितलपुर, त्रिवेणी, सेवकलिया, राजिपुर पच्घरा टोल				

१०	प्रतेक घरको धारामा आर्सेनिक परिक्षण	नयाँ	५९३	सरैया सृजना, शिवशक्ति, बेलुवापुर, त्रिवेणी, सेवकलिया, राजिपुर पच्घरा टोल				
११	सुधारीएको ओभरहेड खानेपानी योजना	नयाँ	२०७	डोडा टोल, बडीमालिका टोल				
१२	निर्माणाधिन खानेपानी योजना सम्पन्न तथा संचालन	नयाँ	५००	राजराजेश्वरी टोल				
१३	ओभरहेड खानेपानी योजना	नयाँ	95	देवकलिया टोल				
१४	सुड्डा खानेपानी योजना निर्माण	नयाँ	१५५	भगती टोल				
१५	सरसफाइ सम्बन्धि जनचेतना तथा तालिम		१४२	सरैया टोल				
१६	डीप ट्युबेल खानेपानि योजना	नयाँ	८९	राजिपुर पच्घरा टोल				
१७	सरसफाईको मापदण्ड पुरा गरेका टोल लाइ पूर्ण सरसफाई टोल घोसणा गर्ने	नयाँ	१३७	शितलपुर टोल				
१८	बृहत ओवरहेड खानेपानी योजना निर्माण	नयाँ	८३	बेलुवापुर टोल				
१९	पानि सुद्धिकरण सम्बन्धि तालिम		२०	बेलुवापुर टोल				
२०	पूर्ण सरसफाई सम्बन्धि तालिम		८३	बेलुवापुर टोल				
२१	चर्च र मन्दिर निर्माण	नयाँ		सरैया सृजना टोल				
२२	युवाहरूका लागि शिपमुलक तालिम	नयाँ	७०	डोडा टोल				
२३	खेलकुद मैदान र खेल सामग्री सहयोग	नयाँ	७०	डोडा टोल				

पुर्वाधार विकासको क्षेत्र

क्र. सं.	योजनाको नाम	योजनाको प्रकार	घरधुरी संख्या	स्थान वा टोल	अनुमानित लागत रकम			
					न.पा./वडा	समुदाय	अन्य	जम्मा
१	डोडा नदिमा पक्की पुल निर्माण	नयाँ	३३००	चौगालिपुर, बडीमालिका, बेलुवापुर, राजिपुर पच्घरा, सरैया, सरैया सृजना टोल				
२	कान्द्रा नदि लिफ्ट सिचाइ योजना	नयाँ	३००	सरैया सृजना टोल				
३	फुलबारी बनको आर्टिजन बोरिङ्ग सिचाई मर्मत	मर्मत सुधार	१००	सेवकलिया टोल				
४	डिप बोरिङ सिचाइ निर्माण	नयाँ	३४०	बडीमालिका,बेलुवापुर, भगती,सरैया टोल				
५	आर्टिजन बोरिङ्ग सिचाई योजना	नयाँ	१००	शितलपुर टोल विकास संस्था				
६	टोल विकास समितिको भवन निर्माण	नयाँ	५४१	बडीमालिका, भगती, राजराजेश्वरी, शितलपुर टोल				
७	प्रतिक्षालय निर्माण	नयाँ	५६	चौगालिपुर टोल				
८	रामजानकी मन्दिर मर्मत सुधार	क्रमागत	५००	देवकलिया टोल				
९	युवा क्लबको भवन निर्माण	नयाँ	५६	चौगालिपुर टोल				
१०	राष्ट्रिय उच्च मा वि को पर्खाल मर्मत	क्रमागत	१२७	देवकलिया टोल				
११	देउथान मारूवा व्यवस्थापन	मर्मत	३५०	देवकलिया टोल				
१२	सिद्धबाबा मन्दिर मर्मत सुधार	मर्मत	१२७	देवकलिया टोल				
१३	गौरा मन्दिर र डिलाशैनी मन्दिर मर्मत सुधार	मर्मत	१२५	बडीमालिका टोल				
१४	शिव मन्दिर निर्माण	नयाँ	४००	राजिपुर पच्घरा टोल				
१५	राजिपुर पच्घराको सामुदायिक भवन निर्माण	नयाँ	८९	राजिपुर पच्घरा टोल				

१६	शिव मन्दिरको आश्रम र पर्खाल निर्माण	नयाँ	१३७	शितलपुर टोल				
१७	शिव मन्दिरको मर्मत सम्भार	नयाँ	६३	सेवकलिया टोल				
१८	टोलको मुख्य चोकमा रात्री बत्ती जडान	नयाँ	३५०	देवकलिया टोल				
१९	२ घरधुरीमा बिद्युत विस्तार गर्ने	नयाँ	२	राजिपुर पच्घरा टोल				
२०	शिव मन्दिर देखि धर्मराजको घर सम्म छ वटा बिद्ध्युत पोल माग	नयाँ	१२	सेवकलिया टोल				
२१	मेनरोड देखि राम लखनको घर सम्म ३ वटा बिद्ध्युत पोल	नयाँ	१३	सेवकलिया टोल				
२२	मोहन बिकेको घर देखि राजु बिकेको घर सम्म बिद्युत पोल विस्तार	नयाँ	१८	सेवकलिया टोल				
२३	चर्च देखी राजीपुर सम्मको सडक ग्राबेल	नयाँ	५६	चौगालिपुर टोल				
२४	दोड़ा जाने सडक ग्रावेल	नयाँ	१५०	चौगालिपुर टोल				
२५	गुर्दवा बाटो निर्माण	मर्मत सुधार	७०	डोडा टोल				
२६	निम्दी जाने बाटो ग्रभेल गर्ने	मर्मत सुधार	७०	डोडा टोल				
२७	गम्बिरे बडुवालको घर देखी बोरीङ डाडा सम्मको सडक मर्मत	मर्मत सुधार	१०	बडीमालिका टोल				
२८	सामुदायिक भवन देखि चौमालनको घर सम्म सडक ग्रावेल	नयाँ	१५०	बेलुवापुर टोल				
२९	रामविलास चौधरीको घर नजिक सडकमा कल्भर्ट निर्माण	नयाँ	१५	शिवशक्ति टोल				

३०	रामताल देखी झो.पु. सम्मको सडक मर्मत	क्रमागत	३००	सरैया सृजना टोल				
३१	सृजना टोलको सडकमा ह्युम पाइप	क्रमागत	३००	सरैया सृजना टोल				
३२	वेदप्रसाद उपद्यायाको घर देखि हेम चन्दको घर सम्म बाटो चौडा र ग्रावेल गर्ने	नयाँ	६०	सेवकलिया टोल				
३३	धर्मराज कडेलको घर देखि पाँचरामको खेत सम्म बाटो ग्रावेल	नयाँ	१५०	सेवकलिया टोल				
३४	काठेपुल देखी दक्षिण जाने बाटो ग्राबेल	नयाँ	८	चौगालिपुर टोल				
३५	डोडा चौगालिपुर जाने बाटो ग्राभेल	मर्मत सुधार	७०	डोडा टोल				
३६	प्रकाश विकेको घर देखी सिवकलिया सम्मको बाटो विस्तार	नयाँ	३००	त्रिवेणी टोल				
३७	त्रीबेणी टोलको मुख्य सडकमा नाला निर्माण	नयाँ	६००	त्रिवेणी टोल				
३८	जिरायात जाने बाटोमा ह्युम पाइप तथा ग्राबेल	नयाँ	१००	त्रिवेणी टोल				
३९	शिव मन्दिर देखी बल बहादुरको घरसम्म बाटो मर्मत	नयाँ	१५०	त्रिवेणी टोल				
४०	जय ब। जाग्रीको घरदेखी मेन सडक सम्म बाटो ग्राबेल	नयाँ	१५	त्रिवेणी टोल				
४१	मेन रोड देखी नानी बिके को घर सम्मको सडक ग्राबेल	नयाँ	१५	त्रिवेणी टोल				
४२	टोलका मुख्य सडकमा आवश्यक स्थानमा ह्युम पाइप	नयाँ	१०९	त्रिवेणी टोल				

४३	जनजाती टोलमा ग्रावेल बाटो	नयाँ	२५०	देवकलिया टोल				
४४	डोके बजार देखी धनी तामको घरसम्म सडक पक्की	नयाँ	५००	देवकलिया टोल				
४५	धनीरामको घर नजिक साइफन निर्माण	नयाँ	५०	देवकलिया टोल				
४६	विक्रम तिर्वाको घर नजिक सडक ग्राबेल तथा कल्भर्ट	नयाँ	७	देवकलिया टोल				
४७	कल्भर्ट निर्माण	नयाँ	५००	देवकलिया टोल				
४८	सडकको दाया तर्फको नाला मर्मत	मर्मत सुधार	१२७	देवकलिया टोल				
४९	डोके बजार देखी हरीनगर सम्मको सडक मर्मत	नयाँ	५००	बडीमालिका टोल				
५०	फारम देखी जनप्रियको सडकमा कल्भर्ट निर्माण	नयाँ	५०	बडीमालिका टोल				
५१	नन्द देउवाको घर देखी गुणानन्दको घरसम्मको सडक ग्राबेल	नयाँ	३५	बडीमालिका टोल				
५२	सुखड पहल्मान्पुर जाने बाटो ग्राभेल	नयाँ	३००	बनखेत टोल				
५३	डोके बजार हरिनगर सडक खन्ड कालो पत्रे	नयाँ	५००	बनखेत टोल				
५४	राष्ट्रिय मावि देखी मोहन्याल सा।व। सम्मको सडक ग्राबेल	नयाँ	१५५	भगती टोल				
५५	मोहन्याल सा।व। देखी कान्द्रा सम्मको सडक ग्राबेल	नयाँ	१०००	भगती टोल				
५६	देउथान देखी हिरालालको घरसम्म बाटो मर्मत	नयाँ	३०	भगती टोल				
५७	प्रेम विके को घर देखी करम महराको घरसम्म बाटो मर्मत	नयाँ	२०	राजराजेश्वरी टोल				

५८	अनिस रानाको घरदेरी जनप्रिय स्कुल सम्मको सडक मर्मत	मर्मत सुधार	१५	राजराजेश्वरी टोल				
५९	झो.पु. देखी समन सापकोटाको घर सम्मको सडक ग्राबेल	मर्मत सुधार	२०	राजराजेश्वरी टोल				
६०	रमेश विष्टको घर देखी झो.पु. सम्मको बाटो ग्राबेल	मर्मत सुधार	१५	राजराजेश्वरी टोल				
६१	कन्दरा नदि देखि काठेपुल सम्म सडक ग्रावेल र कल्भर्ट निर्माण	नयाँ	८९	राजिपुर पच्घरा टोल				
६२	सराइ देखि पचाघरा जाने सडक ग्रावेल	नयाँ	५००	राजिपुर पच्घरा टोल				
६३	काठेपुल देखि सारैया सम्म सडक ग्रावेल	नयाँ	५००	राजिपुर पच्घरा टोल				
६४	पचाघरा देखि थापा टोल सम्मको सडक ग्रावेल	नयाँ	५००	राजिपुर पच्घरा टोल				
६५	डोके बजार देखि तेगना नदि सम्मको सडक कालोपत्रे	नयाँ	१००	शितलपुर टोल				
६६	हाइवे देखि पदम बिस्टको घर सम्म सडक कालोपत्रे गर्ने	नयाँ	५०	शितलपुर टोल				
६७	दिल्लीराज जोशीको घर नेरको सडक ग्रावेल	नयाँ	३०	शितलपुर टोल				
६८	अलिजा किराना पसल देखी जंगल सम्मको बाटाृ	नयाँ	३०	शिवशक्ति टोल				
६९	अर्जुन सिहको घर देखि भिम रानाको घर सम्मको सडक ग्राबेल	नयाँ	३०	शिवशक्ति टोल				
७०	चन्द्र बोहराको घर देखी मान बोहराको घर सम्मको सडक मर्मत	मर्मत सुधार	३०	शिवशक्ति टोल				

७१	शिवशक्ति टोल देखी बडीमालिका टोल सम्म बाटो मर्मत	मर्मत सुधार	१३६	शिवशक्ति टोल				
७२	सरैया टोल देखी सृजना टोल सम्म सडक ग्राबेल	मर्मत सुधार	५००	सरैया टोल				
७३	सराइ देखी रामताल सम्मको सडक मर्मत	मर्मत सुधार	२००	सरैया टोल				
७४	रतिरामको घर देखी सोनचिरूको घर सम्मको सडकमा कल्भर्ट तथा ग्राबेल	मर्मत सुधार	१५०	सरैया टोल				
७५	छोटनाको घर देखी सरैया टोल सम्मको सडकमा ह्युम पाइप सहित मर्मत	मर्मत सुधार	२००	सरैया टोल				
७६	सृजना टोल देखी झो.पु. सम्मको सडक ग्राबेल	क्रमागत	३००	सरैया सृजना टोल				
७७	डोके बजार देखि वडा कार्यालय सम्मको सडक कालो पत्रे गर्ने	नयाँ	१८००	सेवकलिया टोल				
७८	राजु बिके को घर देखि शिव मन्दिर सम्मको सडक ग्रावेल गर्ने	नयाँ	४००	सेवकलिया टोल				
७९	अवी दमाईको घर देखि रामलखनको घर सम्म बाटो चौडा र ग्रावेल गर्ने	नयाँ	१२	सेवकलिया टोल				
८०	राम दयालको घर र पुरनको खेतको बाटोमा नाली निर्माण गर्ने	नयाँ	३२	सेवकलिया टोल				
८१	खेल मैदान निर्माण तथा खेलकुद सामग्री सहयोग	नयाँ	२४८	राजराजेश्वरी, शिवशक्ति टोल				
८२	प्राकृतिक ढल निकास व्यवस्थित गर्ने	नयाँ	११२	राजराजेश्वरी टोल				
८३	झो।पु।को सुरक्षाका लागि तटबन्ध निर्माण	नयाँ	११२	राजराजेश्वरी टोल				

८४	दुन्द्रा खोलामा कल्भर्ट निर्माण	नयाँ	८९	राजिपुर पच्घरा टोल				
८५	सितलपुरमा आवश्यकता अनुसार ह्युम पाइप राख्ने	नयाँ	१३७	शितलपुर टोल				
८६	टोलमा ढल निकास व्यवस्थित गर्ने	मर्मत	६०	शितलपुर टोल				
८७	मरुवा घर मर्मत र तटबन्द निर्माण	मर्मत	४७	शितलपुर टोल				

वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन विकास

क्र.सं.	योजनाको नाम	योजनाको प्रकार	घरधुरी संख्या	स्थान वा टोल	अनुमानित लागत रकम			
					न.पा./ वडा	समुदाय	अन्य	जम्मा
१	सामुदायिक वन संरक्षणका लागि घेरवार	नयाँ	२२२	बडीमालिका, सरैया टोल				
२	सहमती सामुदयिक बन् मा तार बार गर्ने	नयाँ	७०	डोडा टोल				
३	राजेश्वरी सामुदायिक वन संरक्षणका लागि तारबार निर्माण	नयाँ	११२	राजराजेश्वरी टोल				
४	मोहन्याल सामुदायिक वन देखी राम ब. शाहको घरसम्म वनमा तारवार	नयाँ	२००	भगती टोल				
५	सामुदायिक वन संग जोडीएको त्रीबेणी टोलमा तारवार	नयाँ	५०	त्रिवेणी टोल				
६	राजिपुर पच्घरा टोल संग जोडिएको सामुदायिक बनमा तारबार निर्माण	नयाँ	८९	राजिपुर पच्घरा टोल				
७	वृक्षारोपणका लागि बिरुवा सहयोग मांग	नयाँ	५०	राजिपुर पच्घरा टोल				
८	शान्ति सामुदायिक बनमा तारबार लगाउने	नयाँ	१३७	शितलपुर टोल				

९	सामुदायिक बन मा तारबार निर्माण	नयाँ	१००	सरैया सृजना टोल				
१०	हरीयाली बन समुहको भवनमा तारवार निर्माण	नयाँ	३००	देवकलिया टोल				
११	सेउकलिया टोल र सामुदायिक बनको सिमानामा तारबार निर्माण	नयाँ	६३	सेवकलिया टोल				
१२	कन्द्रा नदि मा तटबन्ध निर्माण	नयाँ	५०	सरैया सृजना टोल				
१३	लालिगुरास सामुदायिक भवन संरक्षण बाध निर्माण	नयाँ	१३६	शिवशक्ति टोल				
१४	बोरिङ डाडा देखी जनक खत्रीको घरसम्म तटबन्ध निर्माण	नयाँ	३०	राजराजेश्वरी टोल				
१५	बाढीको पुर्व सुचना प्रणाली स्थापना	नयाँ	४०	राजराजेश्वरी टोल				
१६	देवकलिया टोल नजिक कान्द्रा नदिमा तटबन्धन	नयाँ	६०	देवकलिया टोल				
१७	शिवमन्दिर देखी खरवारीसम्म तटबन्धन	नयाँ	५००	भगती टोल				
१८	राजु विकेको घर देखी शिव मन्दिर सम्म तटबन्धन	नयाँ	५००	त्रिवेणी टोल				
१९	सरैया टोलको उत्तर र दक्षिण कान्द्रा नदीमा तटबन्ध निर्माण	नयाँ	७००	सरैया टोल				
२०	बाढी जोखिम घर हरुमा अनाज र अन्य कुरा जोगाउन ठठि बनाउने	नयाँ	८	चौगालिपुर टोल				
२१	राष्ट्रिय राजमार्ग देखि गौरी गाउ सम्म तटबन्ध	नयाँ	४००	सेवकलिया टोल				
२२	कन्दरा नदिले कटानी गरेको सामुदायिक बनको क्षेत्रमा तटबन्धन	नयाँ	८९	राजिपुर पच्घरा टोल				

२३	चौगलिपूर देखि किर्तिपुर जाने बाटो सम्म तटबन्ध निर्माण	नयाँ	६०	राजिपुर पच्घरा टोल				
२४	तेगना नदि देखि रझेना सम्म तटबन्द निर्माण	नयाँ	१००	शितलपुर टोल				
२५	त्रिवेणी बादी देखि रझेना सम्म तटबन्ध निर्माण		३०	शितलपुर टोल				
२६	बेलुवापुर देखि सरैया ताल सम्म तटबन्ध निर्माण	नयाँ	६०	बेलुवापुर टोल				
२७	डोडा र चौगालीपुर बीचको नदीमा तटबन्ध निर्माण	नयाँ	७०	डोडा टोल				
२८	खेलमैदान नजिक नदीमा तटबन्ध निर्माण	नयाँ	७०	डोडा टोल				
२९	टिकलैया बस्ति संरक्षणका लागि बाध निर्माण	नयाँ	७०	डोडा टोल				
३०	दोड़ा नदिमा तटबन्धन निर्माण	नयाँ	५६	चौगालिपुर टोल				
३१	डोडा टोलको ढल निकास चौडा र व्यवस्थित गर्ने	मर्मत सुधार	७०	डोडा टोल				
३२	ढलको प्राकृतिक निकास व्यवस्थित गर्ने	नयाँ	२००	बडीमालिका टोल				
३३	छाडा चौपाया व्यवस्थापन	नयाँ	५००	देवकलिया टोल				
३४	शिव मन्दिर देखी खोप क्लिनिक सम्म ढल निकास	नयाँ	३०	त्रिवेणी टोल				
३५	भल्का सम्मको बाटो अग्लो निर्माण गर्ने	नयाँ	११	सरैया टोल				
३६	गोवर ग्यास उत्पादनका लागि अनुदान सहयोग	नयाँ	५०	सरैया टोल				

सुशासन, संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह

क्र.सं.	योजनाको नाम	पटक, संख्या	अनुमानित लागत रकम			
			न.पा./ वडा	समुदाय	अन्य	जम्मा
१	वडाको सार्जनिक सुचना प्रवाह गर्ने निति र प्रणाली प्रभावकारी बनाउने					
२	वडाका सूचनाहरु रेडियो तथा एफ एम बाट प्रसारण					
३	वडा कार्यालयका सूचना माइकिङ्ग बाट दिने					
४	योजनाको प्रभावकारी अनुगमन					
५	वडा कार्यालय अपाङ्ग मैत्री बनाउने					
६	गुनासो पेटीकाको स्थापना					
७	वडा प्रहरी स्थापना					
८	सामाजिक सचेतताका कार्यक्रमहरू					
९	पारदर्शिताका कार्यक्रम					

अनुसूची २. टोल विकास संस्थाहरूको नामावली

क्र.सं.	टोल विकास संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	डोडा टोल विकास संस्था	मन्जु चौधरी	
२	बनखेत टोल विकास संस्था	मुन्सिराम चौधरी	
३	सरैया सृजना टोल विकास संस्था		
४	शिवशक्ति टोल विकास संस्था	बुद्दिमान चौधरी	
५	राजराजेश्वरी टोल विकास संस्था	टेक बहादुर चौधरी	
६	बडीमालिका टोल विकास संस्था	देव बहादुर नेगी	
७	देवकलिया टोल विकास संस्था	राजाराम चौधरी	
८	भगड्डी टोल विकास संस्था	मान बहादुर शाही	
९	त्रिवेणी टोल विकास संस्था	खेमराज कडेल	
१०	सरैया टोल विकास संस्था	राम जीवन चौधरी	
११	चौगालिपुर टोल विकास संस्था	हरिराम चौधरी	
१२	सेवकलिया टोल विकास संस्था	बेद प्रसाद उपध्याय	
१३	राजिपुर पच्घरा टोल विकास संस्था	निमता देवी चौधरी	
१४	शितलपुर टोल विकास संस्था	उर्मिला देवी कुवर	
१५	बेलुवापुर टोल विकास संस्था	मीन बहादुर भण्डारी	

अनुसूची ३. योजना प्राथमिकिकरणको आधारहरू तथा अंकभार

क्र.सं.	विषय	अंकभार
१	गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने	२०
	प्रत्यक्ष योगदान पुरयाउने	२०
	अप्रत्यक्ष योगदान पुरयाउने	१०
	तटस्थ	५
२	उत्पादनमूलक र छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने	१५
	चालु आ.व.मा नै सम्पन्न हुने	१५
	आगामी आ.व.मा सम्पन्न हुने	१०
	अन्य	५
३	आम्दानी र रोजगार वृद्धि गर्ने	१५
	प्रत्यक्ष योगदान पु¥याउने	१५
	अप्रत्यक्ष योगदान पु¥याउने	७.५
	तटस्थ	०
४	लागत सहभागिता जुट्ने	१५
	५०% वा सो भन्दा बढी सहभागिता हुने	१५
	२०-५०% वा सो भन्दा बढी सहभागिता हुने	१०
	२०% सम्म लागत सहभागिता हुने	५
	लागत सहभागिता नहुने	०
५	स्थानीय स्रोत, साधन र सीपको प्रयोग हुने	१०
	आवश्यक पर्ने स्रोत साधन स्थानीय तहमा उपलब्ध हुने	१०
	आवश्यक पर्ने ५०% सम्म स्रोत साधन स्थानीय तहमा उपलब्ध हुने	७.५
	अन्य	५
६	समावेशी विकासमा योगदान पुरयाउने	१०
	प्रत्यक्ष योगदान पुरयाउने	१०
	अप्रत्यक्ष योगदान पुरयाउने	५
	तटस्थ	०
७	दिगो विकास, वातावरण संरक्षण विकासमा योगदान पुरयाउने (१० अंक)	१०
	प्रत्यक्ष योगदान पुरयाउने (१०)	१०
	अप्रत्यक्ष योगदान पुरयाउने (५)	५
	तटस्थ (०)	०

८	स्थानीय भाषिक र साँस्कृतिक विकास गर्ने (५ अंक)	५
	प्रत्यक्ष योगदान पु¥याउने	५
	अप्रत्यक्ष योगदान पु¥याउने (३)	३
	तठस्थ	०

अनुसूची ४: आयोजनाको प्राथमिकताक्रम निर्धारण फाराम

क.स.	आयोजनाहरू/कार्यक्रमहरुको नाम	१. गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने (२० स्कोर)	२. उत्पादनमूलक र छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने (१५ स्कोर)	३. आम्दानी र रोजगार वृद्धि गर्ने (१५ स्कोर)	४. लागत सहभागिता जुट्ने (१५ स्कोर)	५. स्थानीय स्रोत, साधन र सीपको प्रयोग हुने (१० स्कोर)	६. समावेशी विकासमा योगदान पुरयाउने (१० स्कोर)	७. दिगो विकास वातावरण संरक्षण गर्ने विकासमा योगदान पुरयाउने (१० अंक)	८. स्थानीय भाषिक र साँस्कृतिक विकास गर्ने (५ अंक)	९. कुल प्राप्ताङ्क (१०० स्कोर)	१०. प्राथमिककता क्रम

प्राथमिकता निर्धारण विधि

क.स.	जम्मा स्कोर	प्राथमिकता नं.	कैफियत
१	८० अंक बन्दा बढी प्राप्त भएमा	१	
२	६० दखि ८० अंक प्राप्त भएमा	२	
३	६० अंक भन्दा कम प्राप्त भएमा	३	
४	५० अंक भन्दा कम प्राप्त भएमा	न्यून प्राथमिकता	

नोट: यसरी योजना छनौट गर्दा पहिलो प्राथमिकतामा परेको योजनाहरु छनौट गर्ने। रकम उपलब्ध भएसम्भ प्राथमिकता २ र ३ स्वीकृत गर्न सक्नेछ ।

अनुसुची ५ : वडा समितिको नामावली

क्र.स.	वडा समितिको सदस्यहरूको नाम	पद	सम्पर्क न.
१	प्रेम रोकाया	वडा अध्यक्ष	9843407797
२	काले खत्री	वडा सदस्य	
३	राजु वि क	वडा सदस्य	
४	आशा चौधरी	वडा सदस्य	
५	लक्ष्मण चौधरी	वडा सदस्य	

अनुसुची ६ : वडा विकास योजना तयारी कार्यशालामा उपस्थित सहभागीहरू

मिति- २०७८।०५।२१

आज मिति २०७८।०५।२१ गतेका दिन यस घोडाघोडी न.पा. ०५ मा वडा विकास योजना कार्यशाला गोष्ठीमा यस वडाका वडाध्यक्ष श्री प्रेम ब. रोकायाको अध्यक्षतामा तथा नगरप्रमुखको प्रमुख आतिथ्यमा वडा विकास योजना तयारी कार्यशाला गोष्ठी तपशिल बमोजिमको उपस्थितिमा संचालन गरियो।

उपस्थिति

१	श्री प्रेम ब. रोकाया	वडाध्यक्ष ५ नं	[signature]
२.	श्री ममता प्रसाद चौधरी	प्रमुख अतिथी (न. प्र)	[signature]
३.	श्री प्रेम कुमारी थापा	विशिष्ट अतिथी (न. उ.प्र)	[signature]
४.	श्री खगेन्द्र बहादुर सिंह	नि. कार्यकारी अधिकृत	[signature]
५.	श्री मनराज शाही	वडाध्यक्ष १ नं	[signature]
६.	श्री काले खत्री	वडा नं ५ सदस्य	काले खत्री
७.	श्री राजु वि. क	,, ,, ,,	[signature]
८	श्री लक्ष्मण चौधरी	,, ,, ,,	[signature]
९.	श्री आशा देवी चौधरी	,, ,, ,,	[signature]
१०.	श्री चक्र बहादुर चौधरी	नगर स्वा. वडा नं ५	[signature]
११.	श्री विजय चौधरी	प्र. अ पंचदरा आ.वि. ५ रजीपुर	[signature]
१२.	श्री मान बहादुर थापा	नि. प्र. अ जनता आ.वि बैसा	[signature]
१३.	श्री विनोद प्रकाश लुहार	GIZ consultant	[signature]
१४.	श्री राजेन्द्र चनारा	,, ,,	[signature]
१५.	श्री [illegible] चौधरी	रेडियो [illegible]	[signature]
१६.	श्री [illegible] चौधरी	मा. वि अध्यक्ष	[signature]
१७	श्री विष्णु सापकोटा	अगडी मा.वि उपाध्यक्ष	[signature]
१८	,, गणेश बहादुर चन्द	देवकलिया मे.वि.व्य. उपाध्यक्ष	[signature]
१९	,, [illegible]	अगडी मा.वि. संयोजक	[signature]
२०	,, राजाराम चौधरी	देवकलिया मा.वि अ.	[signature]
२१	,, दिर्घ ब. रोकाया	त्रिवेणी मा.वि	[signature]
२२	,, खेम राज कडेंल	त्रिवेणी मा.वि- अध्यक्ष	[signature]
२३	श्री वेद प्रसाद उपाध्याय	सेउकलिया मा.वि अध्यक्ष	[signature]
२४	श्री सिंह बहादुर वि.क	बनखेत मा.वि कोषाध्यक्ष	[signature]
२५	,, शिव राज भट्ट	शिवशक्ती मा.वि. कोषाध्यक्ष	[signature]
२६	सागर धामी	मोहन्याल युवा क्लब	[signature]
२७	श्री चन्द्र देव भट्ट	खिर्जना मा.वि स	[signature]
२८	श्री भागीराम चौधरी	डोडा मा.वि स	भगीराम
२९	श्री हरि राम चौधरी	चोगालीपुर मा.वि स	[signature]

३०.	श्री पलेनी देवी चौधरी	पञ्चघरा हो·वि·स	पलेनी
३१.	श्री रञ्जु चौधरी	म. स्व. से	[signature]
३२.	श्री उर्मिला देवी कुँवर	चितलपुर हो वि अध्यक्ष	[signature]
३३.	श्री राम जिवन चौधरी	सरैया हो·वि अध्यक्ष	[signature]
३४.	श्री आशा डगौरा	पञ्चघरा हो·वि स	आशा
३५.	श्री गोपाल विष्ट	चितलपुर वि· व्य· स अध्यक्ष	[signature]
३६.	श्री जिवन चौधरी	चोगालीपुर हो·वि·स	[signature]
३७.	श्री सागर चौधरी	राजीपुर युवा क्लव	[signature]
३८.	श्री दिलिप चौधरी	" " "	[signature]
३९.	श्री रामु चौधरी	सवारी चालक (न·उ·प्र)	[signature]
४०.	श्री मञ्जु चौधरी	डोडा हो·वि स	मञ्जु चौधरी
४१.	श्री विल्लीराम चौधरी	वडा·न १ जगतपुर यो·वि	[signature]
४२	श्री पूर्ण कला राई	GIZ-CDSG	[signature]
४२.	पाठक ओझा	GIZ/CDSG	[signature]
४३	जंकाराम थापा	CDSG	[signature]
४४.	राम प्रसाद चौधरी	It अफिसर	[signature]

[signature]

आज मिति २०७८।०५।२२ गतेका दिन यस बेदकोट न.पा ०५ मा वडा विकास योजना कार्यशाला गोष्ठीमा यसै वडाका वडाध्यक्ष श्री प्रेम बहादुर रोकाया ज्यूको अध्यक्षतामा वडा विकास योजना कार्यशाला गोष्ठी तपशिल बमोजिमको उपस्थितिमा संचालन गरियो ।

उपस्थिति

१. श्री प्रेम बहादुर रोकाया वडाध्यक्ष ०५
२. श्री खगेन्द्र बहादुर सिंह नि. कार्यकारी अधिकृत
३. श्री भान बहादुर थापा श्रीजनता आ.वि सरैयासि.फ.अ
४. श्री विजय चौधरी श्री पचकरा आ.वि फ.अ
५. श्री विनोद प्रकाश लुहार GIZ consultant
६. श्री राजेन्द्र चनारा " "
७. श्री काले खत्री वडा सदस्य ०५
८. श्री राजु वि.क " " "
९. श्री आशादेवी चौधरी " " "
१०. श्री लक्ष्मण चौधरी " " "
११. श्री रामजिवन चौधरी सरैया टोल
१२ श्री भागीरथ चौ. डोडा टोल
१३. श्री दिर्घ बहादुर रोकाया कृषक समूह
१४. श्री सिंह बहादुर वि.क वनखेत
१५. श्री गणेश बहादुर चन्द वि.व्य.स
१६. श्री काशीराम बोहरा मोहन्याल सा. वन
१७. श्री सागर धामी युवा क्लब
१८ श्री विदुराज भट्ट शिवशक्ती टोल
१९. श्री राजाराम चौधरी देवकलिया
२०. श्री रामप्रसाद चौधरी स्व.प्र.शि.
२१. श्री विष्णा सापकोटा सा-व

अनुसुची ७ : टोल भेला तथा वडा विकास योजना तयारी कार्यशालाका केहि फोटोहरू

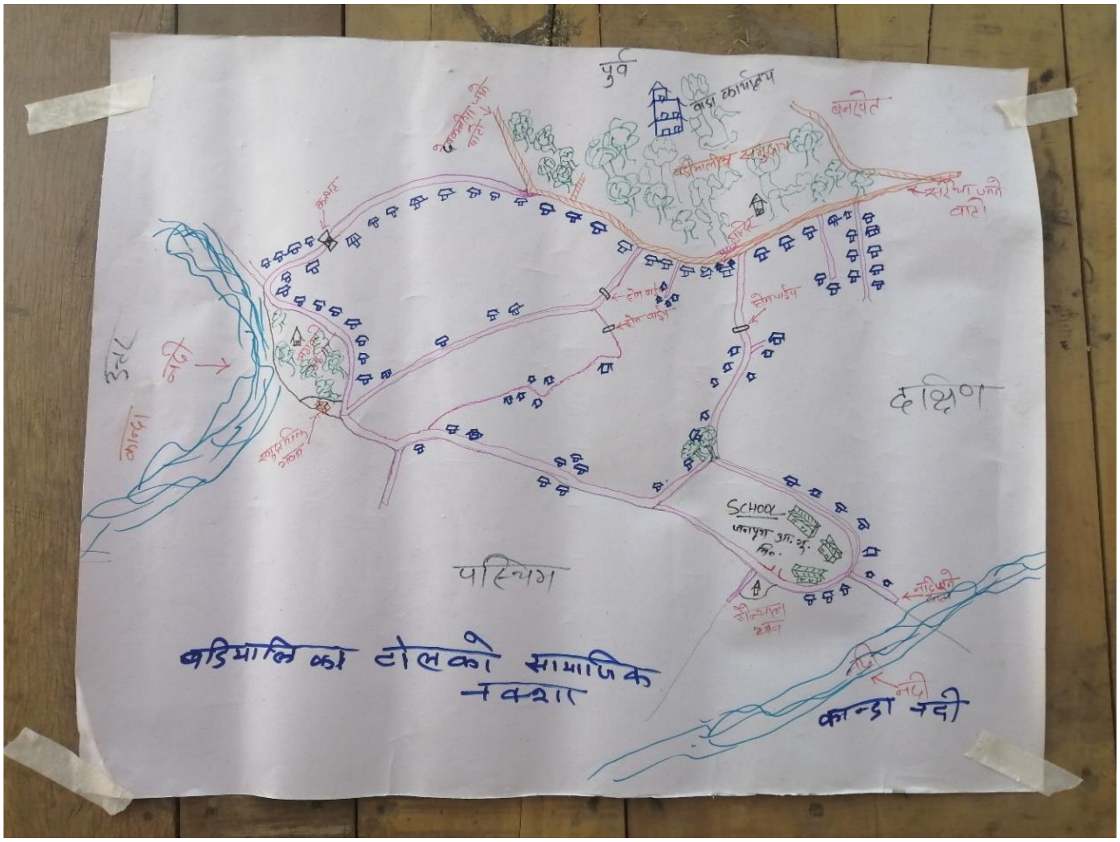
बडिमालिका टोलको सामाजिक नक्शा
कान्डा नदी
पश्चिम
दक्षिण
SCHOOL